

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE a COMUNEI OITUZ,
JUDEȚUL BACĂU, PENTRU PERIOADA 2026 -2031**

Motto:
„Nu lăsăm pe nimeni în urmă”

CUPRINS

Capitolul	Denumire subcapitol	Pagina
Capitolul I		4
CADRUL STRATEGIC GENERAL	1.1. Contextul strategic	
	1.1.A Context european și național	4
	1.1.B. La nivel național	5
	1.1.C. Context regional și local	7
	1.2. Considerații generale	7
	1.3.Principii și valori	8
Capitolul II	2.1. Caracteristici ale comunei Oituz	10
PREZENTAREA GENERALĂ A COMUNEI OITUZ	2.2.Demografie	12
	2.3. Mișcarea migratorie	17
	2.4. Populația școlară	18
	2.5. Asistență educațională	20
	2.6. Formarea profesională	20
	2.7. Evoluția și structura forței de muncă	21
	2.8. Analiza SWOT demografie	22
	2.9 Sănătate	24
	2.10 Infrastructura socială, medicală, educativă, religioasă și istorică	24
Capitolul III	3.1. Rolul serviciilor sociale	25
	3.2.Tipurile de servicii sociale	26
	3.3. Compartimentul de asistență socială Oituz	26

SERVICIILE DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ	3.4. Statistica anilor 2021-2025 la nivelul UAT Oituz <i>a. Identificarea problemelor sociale</i> <i>b. Diagnoza - metode de lucru</i> <i>c. Grupuri țintă</i>	28 -32
	3.5.Furnizori de servicii sociale de la nivelul comunei Oituz	33
	3.6. Concluzii privind analiza datelor furnizate de Compartimentul de Asistență Socială Oituz	34
Capitolul IV PLAN STRATEGIC DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2026-2031	4.1. Plan operațional, în vederea implementării Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale din comuna Oituz 2026-2031	36
	4.2.Obiectiv general	37
	4.3 Componenta protecția și promovarea drepturilor copilului	38
	4.4. Componenta drepturile persoanelor cu dizabilități	42
	4.5. Componenta protecția persoanelor vârstnice	46
	4.6. Componenta promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și combaterea violenței	48
	4.7.Alte categorii de grupuri /persoane aflate în situații de vulnerabilitate (persoane fără adăpost)	50
Capitolul V CADRUL IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI	5.1. Instituții responsabile și parteneri	51
	5.2. Proceduri de monitorizare și evaluare	51
	5.3 Legislație	51
	5.4. Resurse bibliografice	52
	5.5 Acronime utilizate	52

CAPITOLUL I

CADRUL STRATEGIC GENERAL

1.1. CONTEXTUL STRATEGIC

Strategia locală de dezvoltare a serviciilor sociale a fost elaborată în conformitate cu prevederile art. 112, alin. (3), lit. a) al Legii nr. 292/2011 privind asistența socială și ale art.1, alin. (4) - anexa 3 Regulament – Cadru de organizare și funcționare al compartimentului de asistență socială organizat la nivelul comunelor al H.G. nr. 797/2017 privind aprobarea regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciilor publice de asistență socială.

Procesul de fundamentare și elaborare a Strategiei locale de dezvoltare a serviciilor sociale pentru perioada 2026-2031, precum și a Planului operațional pentru implementarea acesteia, continuă și dezvoltă demersul inițiat și în acord cu direcțiile de acțiune naționale, precum și cu obligațiile asumate prin documentele organizațiilor internaționale și europene la care România este parte.

1.1.A. Context european și național

➤ Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă

- ❖ Strategia europeană privind drepturile persoanelor cu dizabilități pentru perioada 2020 – 2030;
- ❖ Convenția ONU cu privire la drepturile copilului;
- ❖ Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități;

România s-a alăturat celorlalte 192 de state membre ale ONU la Summit-ul privind dezvoltarea din septembrie 2015, adoptând Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, un program de acțiune globală în domeniul dezvoltării cu un caracter universal, care promovează echilibrul între cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile – economic, social și de mediu. Pentru prima oară, acțiunile vizează în egală măsură statele dezvoltate și cele aflate în curs de dezvoltare.

Agenda 2030 cuprinde 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD), reunite informal și sub denumirea de Obiective Globale. Prin intermediul Obiectivelor Globale referitoare la domeniul social, se stabilește o agendă de acțiune ambițioasă pentru următorii 15 ani în vederea eradicării sărăciei extreme, combaterii inegalităților și a in justiției:

- Fără sărăcie – Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context.
- Foamete zero – Eradicarea foametei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi durabile.
- Sănătate și bunăstare – Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor la orice vârstă.
- Educație de calitate – Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții, pentru toți.
- Egalitate de gen – Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și a fetelor.
- Apă curată și sanitație – Asigurarea disponibilității și managementului durabil al apei și sanitație pentru toți.
- Energie curată și la prețuri accesibile – Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern.
- Muncă decentă și creștere economică – Promovarea unei creșteri economice susținute, deschise tuturor și durabile, a ocupării depline și productive a forței de muncă și a unei munci decente pentru toți.

România este angajată să implementeze Obiectivele de Dezvoltare Durabilă la nivel național și a revizuit Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă, pentru a integra Obiective de Dezvoltare Durabilă. Excluziunea socială este identificată ca o provocare majoră la adresa implementării Obiectivelor. În Strategia românească revizuită se pune accentul pe susținerea incluziunii persoanelor cu dizabilități, a tinerilor și a femeilor în politicile de

dezvoltare. Eradicarea sărăciei reclamă oportunități decente de angajare, iar prevenirea și evitarea excluziunii sociale necesită politici de coeziune socială.

România susține, de asemenea, rolul principal al autorităților locale în transpunerea în practică a Agendei 2030, asigurându-se astfel un răspuns direct nevoilor cetățenilor.

1.1.B. La nivel național există o serie de strategii sectoriale, care se adresează grupurilor vulnerabile, a persoanelor care au nevoie de protecție, de sprijin social și de respectarea drepturilor. În elaborarea Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale a comunei Oituz, ne îndreptăm atenția către următoarele strategii:

❖ *Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022 - 2027*, aprobată prin H.G. nr. 440/2022

Principalul obiectiv: reducerea numărului de persoane expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială cu cel puțin 7% până în anul 2027.

❖ *Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă”, 2022–2027*, aprobată prin H.G. nr.490/2022.

Strategia 2022-2027 continuă și dezvoltă demersul de implementare a Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, ratificată de România prin Legea nr. 221/2010, și urmărește asigurarea cadrului pentru exercitarea deplină și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către toate persoanele cu dizabilități.

❖ *Strategia națională privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare, pentru perioada 2022-2030*, aprobată prin H.G. nr.1543/2022

Strategia vizează stabilirea unui cadru normativ specific necesar prevenirii instituționalizării și sprijinirii procesului de dezinstituționalizare a adulților cu dizabilități din România.

❖ *Strategia națională privind îngrijirea de lungă durată și îmbătrânirea activă pentru perioada 2023-2030*, aprobată prin H.G. nr. 1492/2022.

Urmărește creșterea numărului persoanelor vârstnice care reușesc să trăiască o viață independentă cât mai mult timp posibil pe măsură ce îmbătrânesc și îmbunătățirea accesului la servicii adecvate de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice dependente.

România se confruntă cu o îmbătrânire rapidă a populației, având în prezent aproximativ 3,7 milioane de persoane în vârstă de 65 de ani sau mai mult, ceea ce reprezintă aproximativ 19,2 % din populație. Se preconizează că ponderea populației adulte vârstnice din România cu vârsta de 65 de ani sau mai mult va crește și mai mult, ajungând la 27,7 %, până în anul 2050.

În aceeași perioadă, se preconizează că ponderea persoanelor în vârstă de 80 de ani sau mai mult va crește de la nivelul actual de 4,8 % la 8,5 %. Acest lucru se întâmplă în contextul soldului negativ al migrației externe, al ratelor scăzute de natalitate și al creșterii speranței de viață. Îmbătrânirea și creșterea speranței de viață sunt, în general, însoțite de perioade prelungite de fragilitate și de dependență. În România există o proporție semnificativă de persoane în vârstă, în special de peste 80 de ani, care necesită servicii de îngrijire pe termen lung.

❖ *Strategia națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2022-2027*, aprobată prin H.G. nr.1547/2022

În domeniul egalității de șanse între femei și bărbați pentru perioada 2022 – 2027, strategia prevede măsuri și acțiuni în educație, sănătate, piața muncii, participarea la procesul de decizie, introducerea perspectivei de gen în politicile naționale. De exemplu, propune introducerea în programele școlare a noțiunilor legate de egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați pentru eliminarea stereotipurilor și prejudecăților.

În ceea ce privește violența domestică, strategia cuprinde măsuri concrete pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, în următorii cinci ani. De exemplu, mai multe locuințe protejate, asigurarea asistenței psihologice și a consilierii juridice, decontarea certificatelor medico-legale, facilitarea accesului la justiție sau acordarea unui sprijin material direct victimelor.

Fenomenul de violență domestică este o realitate în România, se manifestă în toate sferile sociale și în toate domeniile de activitate iar combaterea sa este o prioritate.

❖ *Strategia națională privind incluziunea socială a persoanelor fără adăpost pentru perioada 2022-2027 și Planul de acțiune pentru perioada 2022-2027*, aprobate prin H.G. nr. 1491/2022

Aceste documente promovează dreptul fundamental al persoanelor fără adăpost la servicii sociale și la o viață trăită cu demnitate și vor permite României să înregistreze progrese în combaterea fenomenului de excluziune socială care afectează persoanele fără adăpost în acord cu cele asumate din perspectiva obiectivelor Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, respectiv ale Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 și, implicit, cu principiile Pilonului Social European.

❖ *Strategia Națională pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Copilului „Copii protejați, România sigură” 2022-2027*, aprobată prin H.G. nr.969/2003

Documentul cuprinde măsuri și direcții de acțiune țintite mai ales spre comunitățile vulnerabile. În ciuda unor progrese evidente înregistrate în ultimii ani, există în continuare în România un număr mare de copii care se confruntă cu sărăcia și excluziunea socială. Suntem peste media țărilor europene, cu un procent care nu ne face cinste: 36%, conform datelor EUROSTAT raportate la nivelul anului 2020.

Soluțiile vor viza toate domeniile, de la educație, sănătate și asistență socială, până la promovarea unei justiții prietenoase pentru copii, ceea ce înseamnă un sistem de proceduri penale, civile și administrative care să nu-i inhibe sau să nu-i intimideze și, în același timp, să garanteze respectarea tuturor drepturilor lor. De asemenea, se pune accent pe încurajarea participării copiilor la procesele decizionale care îi privesc.

❖ Programul Național de Redresare și Reziliență al României (PNRR);

❖ Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021 - 2027;

❖ Programul Educație și Ocupare;

❖ Programul de Interes Național;

❖ Programul finanțărilor nerambursabile de la bugetul propriu al UAT Oituz în condițiile prevăzute de Legea nr. 350/2005, în funcție de bugetul aprobat de C.L Oituz.

1.1.C. Context regional și local

În elaborarea Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale din comuna Oituz a fost avută în vedere corelarea cu obiectivele Strategiei Județene de Dezvoltare a Serviciilor Sociale 2025-2034.

1.2. Considerații generale

Procesul de fundamentare și elaborare a Strategiei locale de dezvoltare a serviciilor sociale pentru perioada 2025-2031, precum și a Planului operațional pentru implementarea acesteia, s-a bazat pe un instrumentar metodologic ce cuprinde o componentă cantitativă și una calitativă, după consultarea furnizorilor publici și privați, a asociațiilor profesionale și a organizațiilor reprezentative ale beneficiarilor de pe raza comunei Oituz, în concordanță cu obiectivele stabilite la nivel județean.

Misiune: Compartimentul de Asistență Socială are misiunea de a servi interesul comunității prin realizarea la nivelul comunei Oituz a

măsurilor de asistență socială în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială.

Pentru îndeplinirea misiunii sale, Compartimentul de Asistență Socială administrează și acordă beneficii de asistență socială și servicii sociale persoanelor eligibile, elaborează politici și strategii, derulează proiecte de dezvoltare comunitară și colaborează cu organizații ale societății civile și cu alte entități din comunitate.

Viziune: Compartimentul de Asistență Socială își propune să dezvolte un sistem funcțional de servicii și beneficii sociale, care să sprijine persoanele vulnerabile în vederea depășirii situațiilor de dificultate, pentru prevenirea și combaterea riscului de excluziune socială a acestora, respectiv creșterea calității vieții și promovarea incluziunii sociale.

Rol:

Compartimentul Asistență Socială își asumă obligația de a organiza și acorda serviciile sociale ce-i revin în sfera de atribuții și competențe, precum și de a planifica dezvoltarea acestora, în funcție de nevoile identificate ale persoanelor din comunitate, de prioritățile asumate, de resursele disponibile și cu respectarea celui mai eficient raport cost/beneficiu.

Scopul Compartimentului de Asistență Socială Oituz este de a contribui la îmbunătățirea calității vieții persoanelor aflate în dificultate prin aplicarea politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și a altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială.

Implementarea strategiei va avea ca rezultat un sistem de servicii sociale la nivelul comunei Oituz care să asigure abilitarea persoanelor, precum și a comunității pentru rezolvarea nevoilor sociale, creșterea calității vieții precum și promovarea incluziunii sociale.

Deși legislația prevede furnizarea măsurilor de asistență socială ca un pachet unitar, ce cuprinde beneficii financiare și servicii sociale, pentru prevenirea și limitarea oricărei forme de dependență a beneficiarilor față de ajutorul acordat de stat sau de comunitate, ar fi nevoie ca serviciile sociale să primeze în fața beneficiilor sociale.

În fapt, întâlnim o serie de factori care împiedică furnizarea serviciilor sociale la standardele de calitate ce se impun și cu o pondere mai mică decât cea necesară.

Se identifică totodată nevoia de lucru în echipe interdisciplinare și interinstituționale, cu implicarea societății civile, pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare ori permanente ale situațiilor care pot genera marginalizarea sau excluziunea socială a persoanei, familiei, grupurilor ori comunităților.

1.3.Principii și valori

Principiile strategiei în concordanță cu principiile reglementate în art. 5 din Legea nr.292/2011 a asistenței sociale cu modificările și completările ulterioare:

- ❖ Solidaritatea socială - implicarea comunității în sprijinirea persoanelor vulnerabile, oferindu-le suport și protecție socială pentru a depăși sau a reduce situațiile dificile și pentru a asigura incluziunea socială a acestora;
- ❖ Subsidiaritatea - implică intervenția comunității locale și a structurilor asociative, precum și a statului, atunci când persoana sau familia nu pot acoperi integral nevoile sociale;
- ❖ Universalitatea - afirmă dreptul fiecărei persoane la asistență socială conform legii;
- ❖ Respectarea drepturilor și a demnității umane – garantează dezvoltarea liberă și completă a personalității, cu respectarea statutului și a drepturilor individuale și sociale, precum și a dreptului la intimitate și protecție împotriva abuzurilor;
- ❖ Abordarea individuală - implică adaptarea măsurilor de asistență socială la circumstanțele specifice ale fiecărui individ, având în vedere situații de

urgență, capacitatea fizică și mentală și nivelul de integrare socială, inclusiv sprijinul acordat membrilor familiei beneficiarului;

❖ Respectarea dreptului la autodeterminare - asigură fiecărei persoane libertatea de a-și face propriile alegeri, fără a afecta drepturile sau interesele celorlalți;

❖ Dreptul de liberă alegere a furnizorului de servicii - conferă beneficiarului sau reprezentantului său legal dreptul de a alege între furnizorii acreditați;

❖ Egalitatea de șanse și nediscriminarea în accesul la servicii sociale și în furnizarea serviciilor sociale;

❖ Concurență și competitivitate în furnizarea serviciilor sociale – potrivit cărora furnizorii de servicii sociale publici și privați trebuie să se preocupe permanent de creșterea calității serviciilor acordate și să beneficieze de tratament egal pe piața serviciilor sociale;

❖ Confidențialitatea - potrivit căreia, pentru respectarea vieții private, beneficiarii au dreptul la păstrarea confidențialității asupra datelor personale și informațiilor referitoare la viața privată și situația de dificultate în care se află;

❖ Parteneriat între părțile implicate în procesul de furnizare a serviciilor sociale și beneficiarii acestora.

Valorile fundamentale

• Demnitatea și unicitatea persoanei

Demnitatea umană este inviolabilă. Trebuie să fie respectată și protejată și constituie baza propriu-zisă a drepturilor fundamentale; fiecare persoană este unică și trebuie să i se respecte demnitatea; fiecărei persoane îi este garantată dezvoltarea liberă și deplină a personalității; toți oamenii sunt tratați cu demnitate cu privire la modul lor de viață, cultură, credințele și valorile personale.

• Justiția socială

Serviciile sociale se vor asigura de egalitatea șanselor privind accesul persoanelor asistate la informații, servicii, resurse și participarea acestora la procesul de luare a deciziilor. Ele contestă și combat diferitele forme ale in justiției sociale precum: sărăcia, șomajul, discriminarea, excluderea și alte asemenea forme.

• Autodeterminarea

Serviciile sociale sprijină persoanele asistate în eforturile lor de a-și identifica și clarifica scopurile, în vederea alegerii celei mai bune opțiuni. Specialiștii din sistemul de asistență socială pot limita drepturile la autodeterminare ale persoanelor asistate, atunci când, în judecata profesională a acestora, acțiunile prezente și/sau viitoare ale persoanelor asistate prezintă un risc pentru ei înșiși și/sau pentru ceilalți, cu respectarea cadrului legal.

• Relațiile interumane

Specialiștii serviciilor sociale recunosc importanța fundamentală a relațiilor interumane și le promovează în practica profesională. Aceștia încurajează și întăresc relațiile dintre persoane cu scopul de a promova, reface, menține și/sau îmbunătăți calitatea vieții persoanelor, familiilor, grupurilor, organizațiilor și comunităților.

• Integritatea

Specialiștii serviciilor sociale acționează cu onestitate și responsabilitate în concordanță cu misiunea profesiei și normele etice profesionale.

Aceștia promovează și mențin standardele practicii profesionale, promovează și dezvoltă valorile și etica profesiei, baza de cunoștințe și misiunea profesiei, protejează și promovează integritatea profesională atât prin studii, cercetare, analiză și critică constructivă, cât și prin activități de predare, consultanță, expuneri în cadrul comunității și participare activă în cadrul organizațiilor profesionale.

• Profesionalismul

Presupune dorința fiecărui salariat/angajat și a conducerii serviciilor sociale publice și private din comuna Oituz de a-și ridica permanent nivelul de profesionalism și de a-și îmbunătăți performanțele, conform planurilor de acțiune decise de comun acord pentru a asigura cetățenilor un serviciu de calitate.

CAPITOLUL II

PREZENTAREA GENERALĂ A COMUNEI OITUZ

2.1. Caracteristici ale comunei Oituz

Comuna Oituz este situată în partea de sud-vest a județului Bacău, în zona central-estică a României, la intersecția paralelei de 46° 12' latitudine nordică, cu meridianul de 26° 55' longitudine estică.

Aceasta este situată pe valea Oituzului, fiind principala trecătoare către Transilvania, străbătută de drumul național DN 11 (E574) ce face legătura între Bacău și Brașov.

Localitatea se învecinează: la nord cu localitățile Slănic Moldova și Târgu Ocna, la sud cu localitatea Mănăstirea Cașin, la est cu localitatea Pârgărești și Bogdănești, la vest cu localitatea Brețcu care aparține de județul Covasna.

Comuna Oituz a fost scena bătăliilor din Primul Război Mondial 1916-1918, datorită poziției sale geografice, fiind una dintre cele mai joase trecători (866 m) dintre Transilvania și Moldova. În cinstea eroilor căzuți pe aceste meleaguri a fost ridicat "Monumentul eroilor cavaleriști" – monument național și au fost înființate două cimitire ale eroilor, în Oituz și Poiana Sărată.

Prima atestare documentară a satului Oituz, care până în anul 1968 a purtat denumirea de Grozești, a fost la 15 martie 1410, printr-un uric scris pe pergament la Suceava în timpul domnitorului Alexandru cel Bun, care , pentru slujba credincioasă a miluit pe Domoncus stolnic, și fratele sau Blaj și Iacobi, fiul lui Gheleb Miclous. A doua atestare este din vremea domnitorului Stefan cel Mare printr-un uric din 11 august 1479.

Denumirea de Grozești este și mai veche decât prima atestare documentară. Se pare că actualul teritoriu al satului ar fi aparținut, odată, unui mare căpitan de oști cu numele de Groza.

Comuna Oituz este situată în partea de sud-vest a județului Bacău, având o suprafață administrativă de 20.293 ha și o populație de 8.701 locuitori, conform recensământului populației din 2021, în creștere față de recensământul anterior din 2011.

Din punct de vedere economic, Oituzul se înscrie în tendințele remarcate la nivel național și este determinat în principal de activitățile în domeniul construcțiilor, industriei de exploatare și prelucrare a lemnului și comerț.

În pofida potențialului ecologic deosebit și a tradiției îndelungate, ponderea agriculturii în totalul activităților economice este destul de redusă, inclusiv datorită politicilor naționale în domeniu. Agricultură din zona Oituz se bazează pe microexploatații individuale, de mici dimensiuni (doar 2,6% au peste 1 hectar), cu mijloace de producție rudimentare, fără a exista exploatații moderne, de mari dimensiuni. Este vorba de exploatații de semi-subzistentă, dar mai ales de subzistentă în care producția agricolă este destinată consumului propriu, puține fiind acele gospodării care reușesc să disponibilizeze mici cantități de produse în vederea comercializării.

Așezarea geografică, bogățiile și frumusețile naturale, ospitalitatea locuitorilor fac din zona Oituzului o așezare cu multiple atracții turistice, cea mai importantă zonă turistică este Poiana Sărată - Hârja, cu peisaje montane încântătoare, cu un climat de munte sănătos, cu bogate și valoroase ape minerale și un fond turistic cultural important.

În următoarea perioadă, este necesar să se pună accentul pe resursele existente pentru o amplificare a procesului de dezvoltare, cum ar fi apă geotermală, care poate deveni un atu în realizarea unei infrastructuri tehnico-edilitare nepoluante și un atu din punct de vedere al dezvoltării turismului.

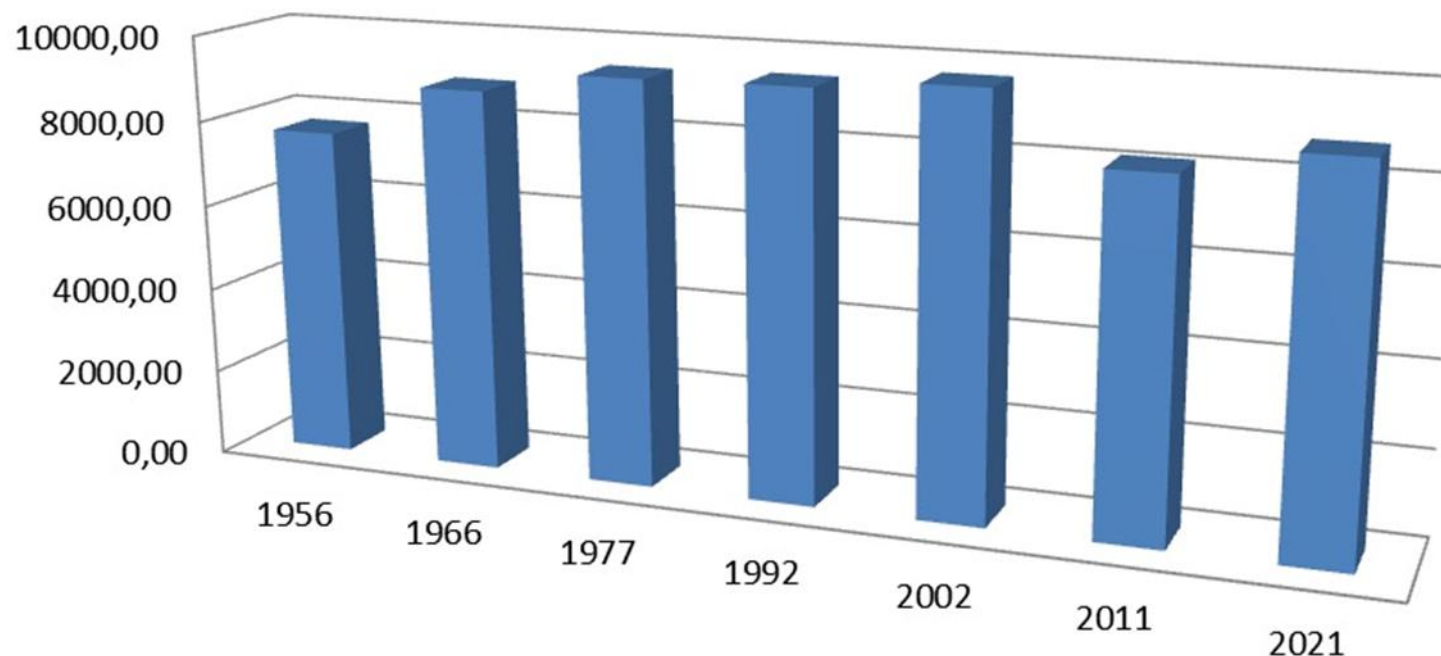
O dezvoltare economică reprezintă baza pentru asigurarea unui număr mai mare de locuri de muncă, ceea ce va conduce la diminuarea emigrației. Această direcție de dezvoltare este necesar să fie însoțită de intervenții orientate către creșterea atractivității comunei pentru actualii și viitorii rezidenți.

Pe baza informațiilor colectate se poate concluziona că e necesar accentuarea procesului de dezvoltare locală pe baza nevoilor identificate în urma auditului teritorial și luând în calcul dezideratele cetățenilor consultați în scopul creșterii calității vieții cetățenilor săi într-un mediu prosper, participativ și sănătos.

2.2.Demografie

Primele izvoare care conțin informații de natură demografică cu privire la satele aflate în componența actuală a comunei Oituz datează din secolul al XVII-lea, mai precis de la mijlocul acestui veac. Cele mai vechi și mai importante surse statistice din perspectiva demografică pentru satele comunei Oituz sunt o serie de izvoare statistice ecleziastice, militare și civile. Dintre acestea cele mai importante sunt cele ecleziastice. Dintre cele militare se remarcă recensământul fiscal operat de armata țarista în anul 1774, iar dintre cele civile recensămintele oficiale ale populației, efectuate începând din secolul al XIX-lea: 1859 – 1860, 1899, 1912, 1930, 1941, 1948, 1956, 1966, 1977, 1992, 2002, 2011, 2021.

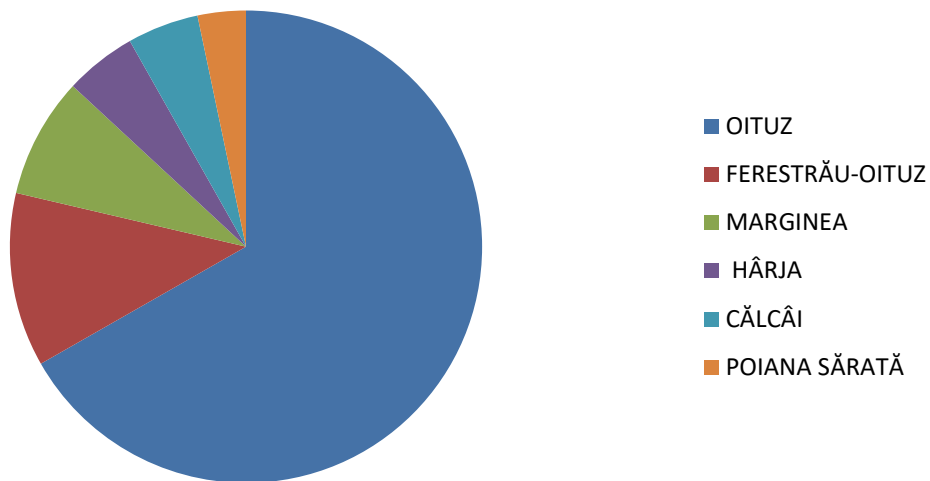
Evoluția numerică a populației pe baza recensămintelor

	1956	1966	1977	1992	2002	2011	2021
■ Nr. locuitori	7696,00	8918,00	9420,00	9463,00	9687,00	8152,00	8752,00

Comuna Oituz este alcătuită din 6 sate, Conform datelor furnizate de Direcția Județeană de Statistică Bacău după recensământul din 2021 comuna Oituz figurează cu o populație stabilă de 8107 locuitori, fiind a treia ca mărime dintre cele 85 de comune existente la nivelul județului Bacău, după comunele Doftena și Sascut. Distribuția teritorială a locuitorilor comunei indică satul Oituz ca având cel mai mare număr de locuitori, deținând circa 72% din populația comunei.

POPULAȚIA COMUNEI PE SATE LA NIVELUL ANULUI 2021

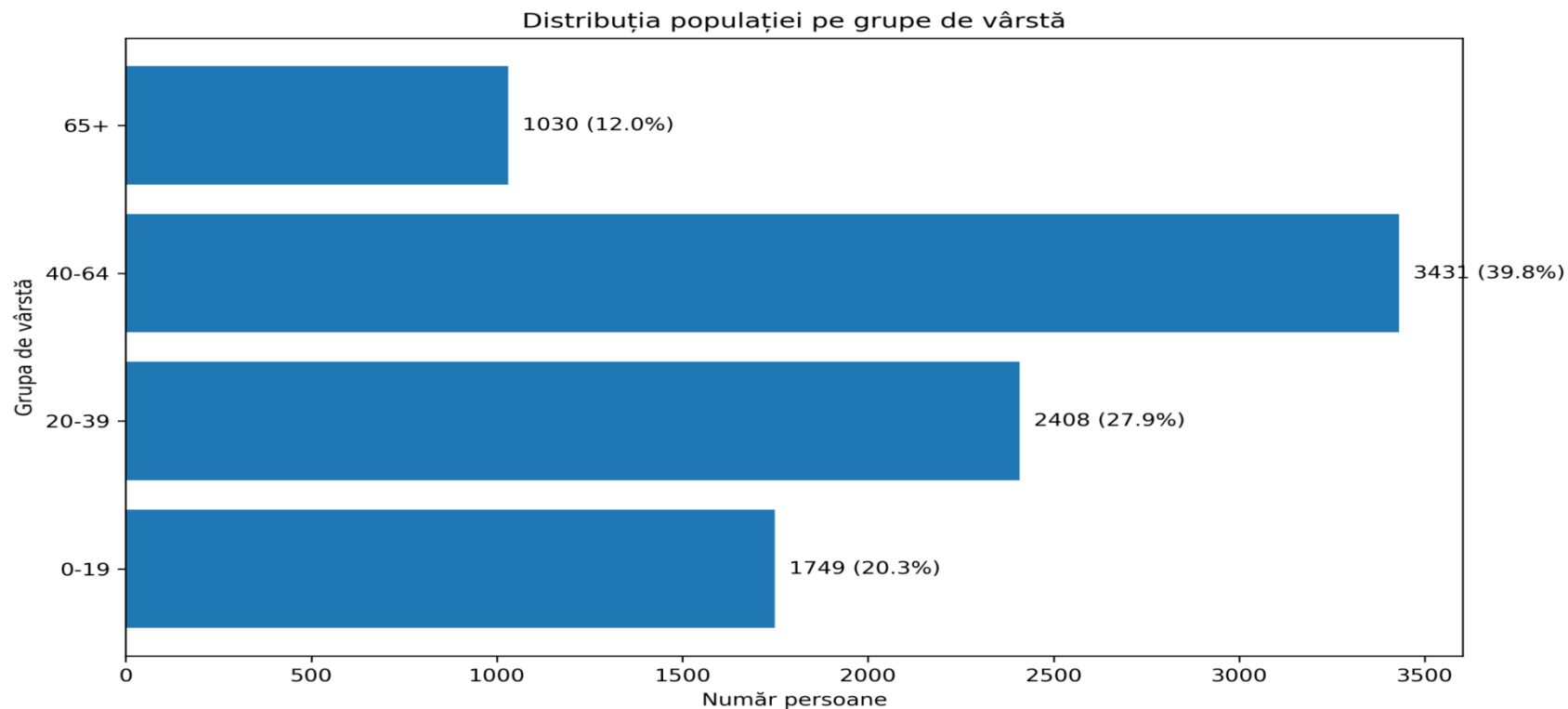
Evoluțiile demografice, precum creșterea speranței de viață, scăderea fertilității și migrația, au un rol major în viața politică, economică și socială a comunei Oituz.

Evoluția factorului demografic, într-un aspect general, se află într-o continuă scădere la nivelul întregii țări ca urmare a lipsei acute a unor politici sectoriale coerente la nivel național. Numărul de acțiuni pro-natalitate a scăzut față de nivelul la care erau implementate înainte de 1989, ceea ce a generat o scădere în mod natural a populației. Actualele acțiuni de politică demografică implementate la nivel național privind sporirea natalității sunt perturbate de dificultățile financiare cu care se confruntă o pătură semnificativă din populație.

Potrivit datelor statistice existente pe site-ul (<https://bacau.insse.ro/>) al Direcției Județene de Statistică Bacău și datelor RENS reiese evoluția principalilor indicatori statistici, astfel: un număr total de 5102 gospodării, din care 3837 gospodării active.

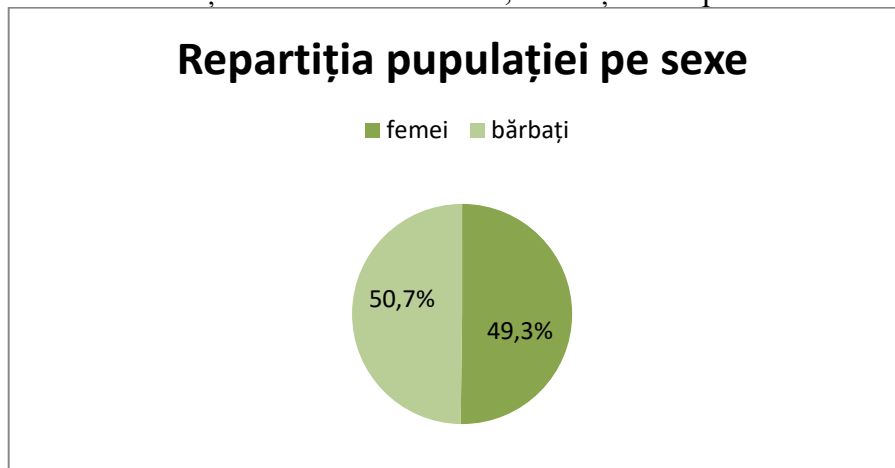
Conform datelor recensământului populației din 2021 comuna Oituz figurează cu o populație de 8701 locuitori, fiind a treia ca mărime dintre cele 85 de comune existente la nivelul județului Bacău. Distribuția teritorială a locuitorilor comunei indică satul Oituz ca având cel mai mare număr de locuitori, deținând circa 72% din populația comunei.

Datele furnizate de INS, privitor la repartizarea populației pe grupe de vârstă, evidențiază grupa 40-64 ani ca având ponderea cea mai mare, respectiv 39,8%.

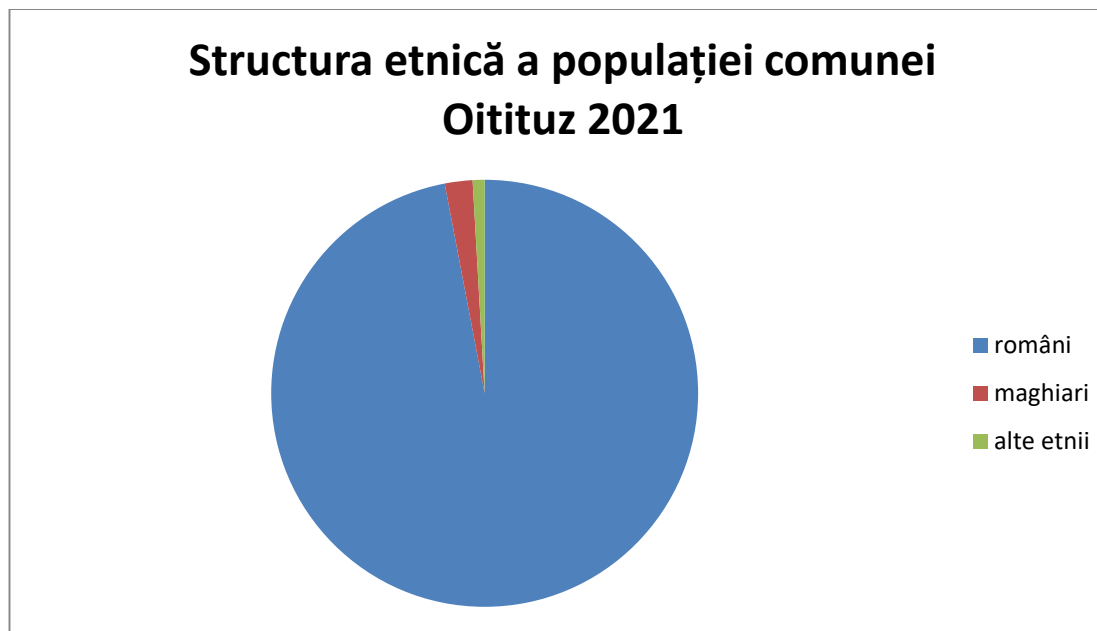

Concluzia: asistăm la un proces deocamdată lent, dar sigur, de îmbătrânire demografică. Are loc scăderea treptată a ponderii tinerilor, iar această tendință se va păstra în continuare, în paralel, a crescut semnificativ ponderea populației adulte.

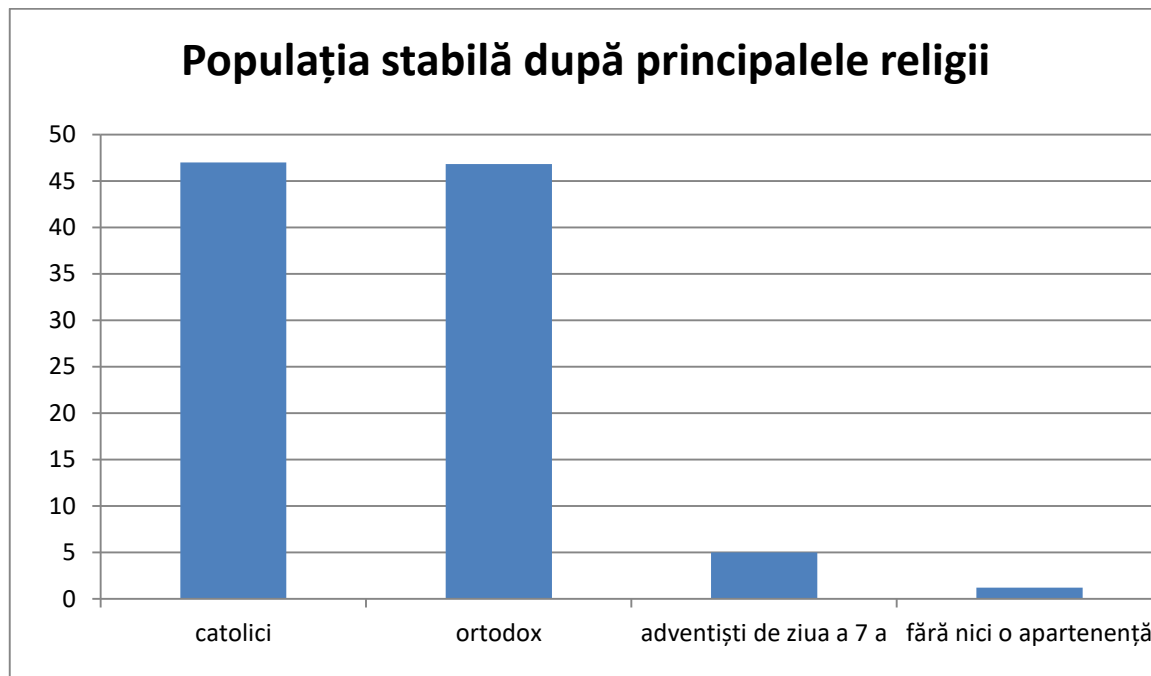
Distribuția pe sexe a populației comunei arată o situație destul de echilibrată, cu o ușoară superioritate numerică a populației feminine.

În ceea ce privește structura etnică a populației comunei, majoritatea locuitorilor sunt români (97%), urmași de maghiari (2,1)% și un procent de 0,9% alte etnii.

Din punct de vedere religios, la recensământul din anul 2021, populația se declara majoritar romano-catolică, cu o diferență mică față religia ortodoxă de 46,8%, urmași cu 5% de cultul Adventiști de ziua a 7 a și 1,2% care nu și-au declarat apartenența la nici un cult.

2.3. Mișcarea migratorie

Evoluția demografică a comunei trebuie analizată din perspectiva a două fenomene demografice importante: sporul natural și mișcarea migratorie. Conform datelor primite de la Institutul National de Statistică sporul natural înregistrează în perioada analizată (2020 – 2025) valori negative, având în ansamblul său o evoluție sinusoidală.

Analizând indicatorii ce compun sporul natural este de remarcat ca natalitatea a înregistrat o evoluție pozitivă, ascendentă (21 nașteri în 2025, față de anul 9 nașteri în 2024). Numărul de persoane decedate la nivelul comunei Oituz, pentru anul 2025 a ajuns la 98 persoane, număr ce se află în creștere față de anul 2024 (87 de persoane decedate).

O evoluție sinuoasă a înregistrat și rata migrației, având însă valori predominant pozitive, înregistrându-se doar în anul 2020 valori negative ale acesteia.

Numărul căsătoriilor, în comuna Oituz, la finalul anului 2025 (34 de căsătorii) este în creștere față de 28 căsătorii în anul 2024.

Astfel, la nivelul localității Oituz se poate vorbi atât despre o direcționare a fluxurilor de populație dinspre mediul urban către cel rural, cât și invers, multe familii migrând în mari orașe europene. Migrarea populației dinspre mediul urban către cel rural a apărut ca urmare a desființării Platformei Petrochimice Borzești care a determinat desființarea a mii de locuri de muncă în zona și îndreptarea populației spre zona rurală. Aceste ”intrări” de populație care se stabilește în localitate compensează ”ieșirile” cauzate de migrația externă în căutarea unui loc de munca bine plătit. Trebuie precizat însă că numai recensământul populației și al locuințelor poate contura o imagine clară a celor care au migrat în căutarea unui loc de munca în afara țării, fără a renunța la reședință în localitate.

2.4. Populația școlară

Evoluția demografică din ultimii ani a influențat în mod direct și evoluția populației școlare, astfel ca atât numărul cât și ponderea în totalul populației a grupeii de vârstă 0-19 ani a crescut ușor.

Populația școlară are la dispoziție o unitate școlară cu personalitate juridică, reorganizată conform prevederile art. LIII al Legii nr. 141/2025 privind unele măsuri fiscal-bugetare ce modifică și completează art. 16, alin. (1) al Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, formată din: Școala Gimnazială Oituz, Școala Gimnazială nr. 1 Oituz alături de care funcționează alte șase structuri arondate, ce acoperă nevoile educaționale ale celor șase componente ale comunei.

În perioada 2020-2025 se constată o creștere a numărului de elevi înscriși în această unitate școlară, astfel: anul 2020 = 791 elevi iar în anul 2025 = 849 elevi, din care 15 elevi sunt încadrați cu CES în urma certificatelor de orientare școlară emise (un elev cu CES echivalează cu 3 elevi, conform legislație de specialitate).

Nu s-au înregistrat situații de abandon școlar, cazuri de bullying de anvergură și au fost derulate proiecte educaționale în parteneriate diverse (ONG-uri locale, naționale și internaționale, unități de învățământ și cult, etc.) care au dus la: experiențe deosebite pentru elevi și cadre didactice și implicare activă a acestora, perfecționarea cadrelor didactice, diversitatea programului de activități educative la nivelul instituției de învățământ, etc.

Făcând analiza factorilor ce au dus la creșterea numărului populației școlare în perioada 2020-2025 s-au luat în calcul următoarele:

1. Înființarea Grădiniței cu program prelungit în anul 2023, la solicitarea comunității, care prin voluntariatul cadrelor didactice funcționează până la 1 august, venind astfel în sprijinul părinților cât și prin oferirea unei mese calde preșcolariilor.

2. Angajarea unui asistent medical școlar, începând cu luna noiembrie 2023, pentru cabinetul medical școlar din cadrul Școlii Gimnaziale nr. 1 Oituz care asigură:

- Monitorizarea stării de sănătate a elevilor;
- Acordarea primului ajutor în caz de urgență;
- Administrarea tratamentelor prescrise elevilor;
- Menținerea evidențelor medicale ale elevilor;
- Colaborarea cu cadrele didactice și părinții;
- Participarea la campanii de vaccinare și screening;
- Educația sanitară a elevilor;
- Implementarea protocoalelor de igienă și prevenție;
- Raportarea cazurilor suspecte către autoritățile sanitare;
- Asigurarea unui mediu școlar sigur din punct de vedere medical.

3. Program afterschool pentru 10 elevi din clasele a IV a, a V a, a VI a și masă asigurată.

4. Pregătire remedială și masă caldă pentru elevii claselor a VII a și a VIII a.

5. Investiții în învățământ:

- „Reabilitare clădire Grădinița Poiana Sărată, comuna Oituz” obiectiv căruia i s-a alocat proiectului suma de 2.714.948,54 lei, prin Programul Național de Dezvoltare Locală.

- Prin Planul Național de Redresare și Reziliență - Componenta 5, Valul Renovării, Axa 2, Programul național de investiții „Școli sigure și sănătoase” Ministerul Dezvoltării a alocat suma de 7.935.775,7 lei pentru consolidarea seismică a două unități de învățământ: Grădinița cu program normal nr.1 Oituz, Comuna Oituz și Școala Gimnazială Oituz, din sat Oituz.

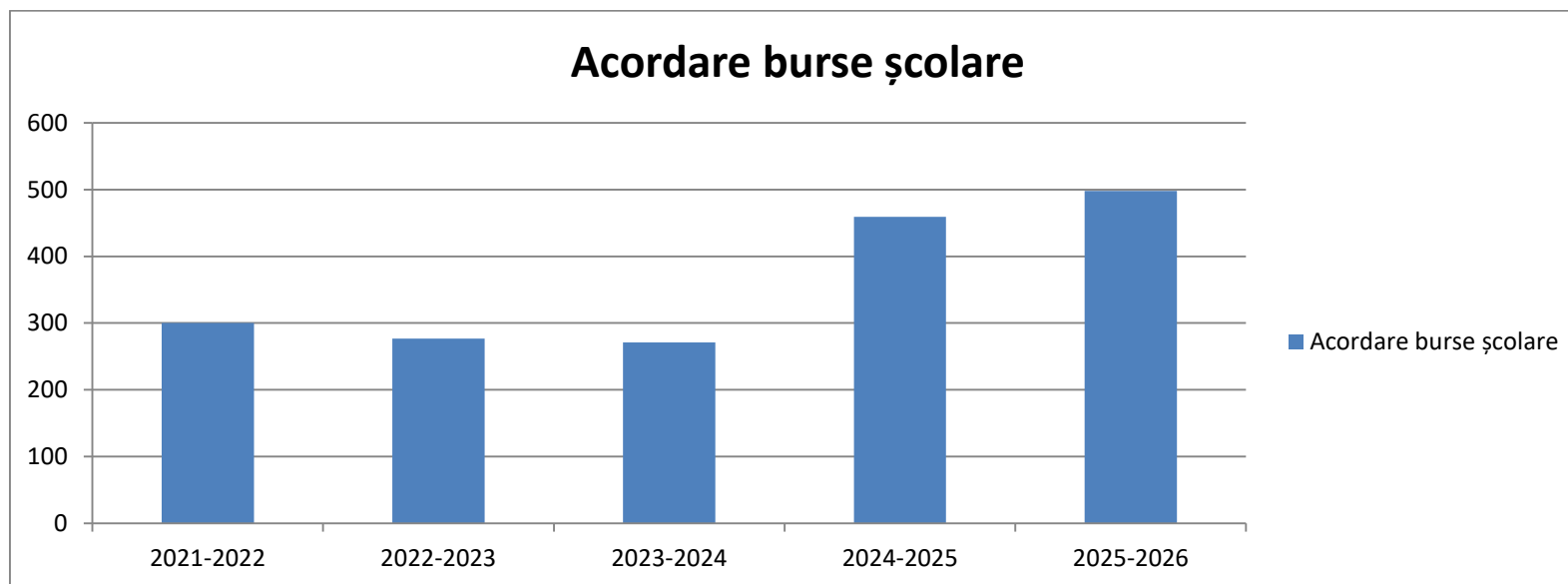
- Prin HCL nr.3 / 2026 s-au aprobat indicatorii tehnico-economici aferenți obiectivului de investiții „Grădinița cu program normal Ferăstrău-Oituz”, cu valoarea totală a proiectului 7.384.546, 16 lei.

Intervențiile au vizat și vizează atât creșterea rezistenței la cutremure, cât și îmbunătățirea condițiilor de studiu pentru elevi și cadrele didactice cu spații sigure, moderne și eficiente din punct de vedere energetic.

6. Implicare activă a cadrelor didactice pentru implementarea proiectelor europene și naționale: PNRAS ”Perspective”, „Motivația calea spre succes”, la nivel național: „Școala pilot în aplicarea catalogului electronic”, „Împreună pentru o lume mai bună”.

7. Proiecte extrașcolare județene și participarea la diverse concursuri naționale: „Generația antibullying”- proiect dedicat drepturilor copiilor de a nu fi abuzați fizic, verbal și psihic, „Eco-educația salvează generația” –proiect dedicat protecției naturii, „O șansă pentru copii viitorului” – proiect dedicat prevenirii absenteismului, abandonului și eșecului școlar, „Rețeaua prieteniei”, „Sănătatea pe înțelesul tuturor”, „Crosul zilei olimpice”, „ONSS Fotbal cupa Tymbarc junior”, „ONSS Fotbal cupa ING”, „Concursul național de traduceri – Corneliu M. Popescu”, „Școala de vară”etc.

8. Asigurarea burselor școlare, pe perioada anilor școlari 2021-2026:

2.5. Asistență educațională

Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Bacău funcționează ca o structură de sprijin pentru copii, elevi, tineri, părinți, cadre didactice și alți membrii ai comunității, oferind servicii educaționale de calitate și suport pentru integrarea școlară, socială și profesională a tuturor beneficiarilor.

Ținta instituției este de a asigura sprijin și consiliere în unitățile de învățământ, în vederea atingerii obiectivului cuprinderii și menținerii în sistemul de învățământ obligatoriu a tuturor copiilor/ tinerilor, indiferent de particularități psihosociale și individuale. CJRAE Bacău oferă următoarele servicii:

- Servicii de consiliere psihopedagogică și orientare școlară și profesională;
- Servicii de terapie a tulburărilor de limbaj;
- Servicii de sprijin;
- Servicii complexe de evaluare, asistență psihoeducațională, orientare școlară și profesională;
- Servicii de informare și consiliere.

2.6. Formarea profesională

Studii recente relevă faptul că principalele competențe asociate schimbărilor structurii ocupaționale cerute pe piața forței de muncă sunt specifice

sau trans-sectoriale și fac referire la: lucrul cu computerul, rezolvarea de probleme, managementul resurselor, comunicare, cunoașterea unei limbi străine.

În ceea ce privește formarea profesională inițială, absolvenții școli gimnaziale din comună aleg fie liceele cu filiera tehnologică, fie învățământul profesional din municipiul Onești. Analizând repartizarea absolvenților din perioada 2020-2025 se desprinde concluzia că aproximativ 47,80% dintre ei aleg, sau sunt repartizați computerizat la filiera tehnologică cu diferite specializări:

mecanică, construcții, instalații și lucrări publice, electrică, turism și alimentație publică, etc.

Activitatea de formare profesională este definitorie pentru completarea profilului profesional al oricărei persoane aflate în căutarea unui loc de muncă. Astfel, prin asigurarea creșterii și diversificării competențelor profesionale ale șomerilor, se ating două obiective importante: satisfacerea cererilor imediate pe piața muncii și creșterea șanselor de ocupare în muncă a șomerilor.

La nivelul localității nu există furnizori de formare profesională inițială sau continuă. Numărul populației și distanța foarte scurtă ce o desparte de municipiul Onești fac ca aceste activități să nu fie rentabile în comună.

În ceea ce privește formarea profesională continuă nu dispunem de date care să releve câți locuitori ai comunei au urmat aceasta formă de formare profesională și în ce domenii. Le stau la dispoziție celor care doresc să se perfecționeze sau sunt nevoiți să se califice/recalifice furnizorii de formare profesională continua existenți la nivelul municipiilor Onești și Bacău. De asemenea, există proiecte de formare profesională finanțate prin fonduri structurale - POCU și POCA – destinate și spațiului rural sau care au ca grup țintă populația din județul Bacău.

Programele de formare profesională asigură, conform legii, inițierea, calificarea, recalificarea, perfecționarea și specializarea persoanelor în căutarea unui loc de muncă, iar formele prin care se realizează acestea sunt reprezentate de: cursuri, stagii de practică și specializare, precum și alte forme, în condițiile legii.

Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Bacău asigură implementarea, la nivel județean, a măsurilor de prevenire a șomajului, protecția socială a persoanelor neîncadrate în muncă, organizarea și coordonarea activităților de ocupare și de formare profesională a forței de muncă.

În municipiul Onești, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă postează regulat locuri de muncă pentru șomeri.

2.7. Evoluția și structura forței de muncă

Persoanele în vârstă de muncă, apte de muncă aparținând grupei de vârstă 18 – 75 de ani reprezintă resursele de muncă. Așadar, la nivelul comunei Oituz, resursele de muncă erau reprezentate în anul 2020 de 6.502 persoane, reprezentând 1,46 % din totalul resurselor de muncă de la nivelul județului Bacău.

Forța de muncă ocupată reprezintă totalitatea persoanelor din comuna care au un loc de muncă indiferent dacă acesta este în localitate sau într-o altă localitate, (rurală / urbană). La nivelul anului 2025, doar 50,47% persoane erau ocupate din totalul resurselor de muncă ale comunei Oituz. Populația în vârstă de muncă avea o pondere de 83,68%, iar populația activă (3530 de persoane) reprezenta doar 43,30 % din totalul populației comunei. Dintre aceste persoane numai 3304 reprezentau populația ocupată, restul fiind șomeri. În același timp, diferențe semnificative se înregistrează când se analizează rata de ocupare a forței de muncă în funcție de sex, cu o rata de ocupare mai mare pentru bărbați (53,91%) față de femei (43,07%), atât în comuna Oituz, cât și la nivel de țară. Trebuie menționat însă faptul că o parte a localnicilor care practică agricultura de subsistență nu sunt încadrați statistic în rândul populației ocupate, neavând un loc de muncă sau o formă juridică sub care să își desfășoare activitatea (persoana fizică autorizată, asociație familială, întreprindere individuală).

La nivelul comunei Oituz, principalele direcții ale evoluției economiei și implicit a forței de muncă în condițiile împărțirii sectoarelor economiei, conform celei mai cunoscute metode denumită « ipoteza sectorului trei » au fost spre restrângerea sectorului secundar și dezvoltare a sectorului primar și terțiar (serviciilor). Analizând structura populației ocupate pe activități ale economiei naționale (CAEN Rev. 2) constatam ca ponderea cea mai mare o are sectorul „Agricultura, silvicultura și pescuit” - 57%, urmata de „Industria prelucrătoare” - 10% și sectorul „Construcții” – 9%.

Astfel se poate observa că structura populației ocupate este strâns legată și determinată de resursele naturale existente. Deși cu o pondere economică mică datorită condițiilor climatice și configurației geografice, agricultura ocupă cea mai importantă parte a forței locale de muncă. Acest aspect reprezintă un punct slab întrucât în populația ocupată în acest domeniu figurează în special lucrătorii pe cont propriu, lucrătorii familiari, cei care produc bunuri agricole destinate consumului propriu și/sau vânzării, practic persoane care practică o agricultură de subzistență și în mult mai mică măsură salariați.

O altă activitate importantă în condițiile desființării platformei petrochimice Borzești este cea de exploatare a masei lemnoase și prelucrare a lemnului. Prin urmare, peste 70% din populația ocupată a comunei Oituz activează în agricultura, industrie și comerț.

Numărul mediu al salariaților din comuna Oituz a fost și el influențat de criza economică, înregistrând o evoluție inversă față de cea a ratei șomajului. Acest număr reprezintă aproximativ 0,85% din numărul mediu de salariați de la nivelul județului Bacău.

Analizele pentru piața muncii din România ne arată că aceasta se îngustează sever, se destructurează și se decorează față de nevoile de dezvoltare locală. Îngustarea severă a ofertei pe piața muncii înseamnă reducerea naturală a ofertei de muncă prin scăderea, îmbătrânirea și migrația populației. De asemenea, înseamnă reducerea ofertei de muncă la prețurile pe care este pregătit patronatul să le plătească. Destructurarea înseamnă descalificarea reală, marginalizarea forței de muncă de peste 50 de ani, decalajele regionale mari în folosirea forței de muncă și polarizarea. Descalificarea înseamnă și nepregătire profesională, și nefolosirea forței de muncă în domeniul pentru care a fost pregătită. Aici un rol important îl joacă sistemul de formare profesională inițială, nereformat din perspectiva orientării școlare și, mai ales, vocaționale. Descalificarea aduce mari pierderi atât pentru persoane, cât și pentru statul care a investit în calificarea lor. Decorelarea ofertei față de nevoile pieței înseamnă pierderea interesului public pentru învățământul vocațional și lipsa stimulentei pentru recâștigarea acestuia. Facilitatea obținerii diplomelor, inclusiv de învățământ superior, descreșterea alarmantă a răspunderii pentru rezultatele muncii și centrarea exclusivă pe posibilitățile de câștig legal sau ilegal au dus la prețuri astronomice pentru munci simple și la intrarea în caruselul: cumpărat diploma, muncit în calificare sub diplomă, cumpărat poziții și dezvoltarea incompetenței.

Din nefericire, forța de muncă din comuna Oituz se încadrează în imaginea creată la nivel național. Schimbările apărute în cadrul structurii ocupaționale a populației reprezintă una dintre variabilele care au afectat semnificativ modificarea cererii de forță de muncă și implicit potențiala schimbare a ofertei de formare profesională.

2.8. Analiza SWOT demografie

Ca urmare a identificării situației curente a comunei din perspectiva evoluției demografice și a forței de muncă s-au creat condițiile pentru analiza în detaliu a tuturor aspectelor pozitive și negative ale situației existente. Scopul acestei evaluări este reprezentat atât de formularea obiectivelor strategice ale comunei Oituz pe termen lung, cât și de stabilirea direcțiilor de dezvoltare pentru atingerea obiectivelor stabilite.

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ existența unei grupe de vârstă adultă numeroase care, pe termen scurt și mediu, poate susține cele două vârste "dependente" (tinerii și vârstnicii); ➤ existența de forță de muncă disponibilă în comună, multe persoane apte și doritoare de a lucra; ➤ existența unui număr suficient de instituții școlare care acoperă nevoile educaționale ale celor șase sate componente ale comunei Oituz; ➤ ospitalitatea tradițională recunoscută a locuitorilor comunei 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ reducerea naturală a forței de muncă prin scăderea, îmbătrânirea și migrația externă a populației; ➤ ponderea mare a populației ocupate în agricultură de subzistență; ➤ rata redusă a ocupării - persoanele ocupate ➤ existența unor segmente marginale de populație cu un nivel redus de educație și pregătire profesională; ➤ neconcordanța între oferta educațională și abilitățile cerute pe piața muncii pentru dezvoltarea unei economii moderne, bazate pe cunoaștere.

Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ➤ existența Programului Național pentru Dezvoltare Rurală ce oferă oportunitatea dezvoltării activităților economice în mediul rural; ➤ posibilitatea accesării de finanțări naționale, europene sau internaționale pentru îmbunătățirea infrastructurii de educație și dezvoltarea resurselor umane; ➤ organizarea de cursuri de formare și reconversie profesională în regiunea Nord-Est; ➤ existența programelor guvernamentale de subvenționare a angajării absolvenților de învățământ de orice tip; ➤ existența Planului Național Anti-Sărăcie și de Promovare a Incluziunii Sociale. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ îmbătrânirea populației; ➤ migrația externă a specialiștilor și a forței de muncă înalt calificate; ➤ scăderea numărului persoanelor calificate prin ieșirea acestora din viața activă; ➤ amplificarea pregătirii teoretice a forței de muncă în detrimentul aspectelor aplicative; ➤ valorificarea principiului de liberă circulație a persoanelor după aderarea României la Uniunea Europeană; ➤ instabilitatea economică și financiară la nivel național.

Orice comunitate trebuie să asimileze și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa în viitor. Lipsa unei asemenea viziuni duce la o activitate administrativă haotică, în cadrul căreia se pot rata oportunități și se consumă irațional resurse prețioase. Experiența internațională a arătat ca proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru coerent și când există o coordonare la nivel strategic.

2.9 Sănătate

Sănătatea precară a populației și sărăcia sunt puternic interdependente. Sărăcia poate afecta semnificativ starea de sănătate a populației, în timp ce precaritatea acesteia și lipsa prevenției și a educației în domeniul sănătății pot deveni cauze majore ale sărăciei, prin reducerea capacității de muncă a persoanelor afectate și prin costurile sociale ridicate ale tratamentelor și îngrijirilor de care acestea au nevoie. Persoanele sărace sau vulnerabile se îmbolnăvesc mult mai frecvent și au o speranță de viață mai redusă, în comparație cu populația generală. Lipsa mijloacelor de subzistență, a unui venit decent și sustenabil în cazul populației care trăiește sub pragul sărăciei, imposibilitatea asigurării hranei zilnice sau a condițiilor de locuire corespunzătoare (accesul la utilități, la minime dotări și la o igienă elementară), afectează grav calitatea vieții indivizilor și a familiilor, acest fapt reflectându-se în starea lor precară de sănătate.

Furnizarea asistenței medico-sanitare integrate la nivel comunitar și promovarea educației pentru sănătate, pot contribui semnificativ la îmbunătățirea stării generale de sănătate a populației, prin reducerea numărului de boli transmisibile și identificarea principalilor factori de risc, prevenția fiind un aspect extrem de important în acest sens. Este necesar ca acestea să fie completate cu servicii de reabilitare și recuperare, precum și cu îngrijiri paliative destinate pacienților cu afecțiuni incurabile.

La nivel local, asistența medicală este asigurată de două cabinete de medicină de familie și unul de stomatologie, în spațiile construite și renovate, puse la dispoziție de primăria comunei Oituz prin Dispensarul Medical Uman.

Cu toate facilitățile puse la dispoziție cadrelor medicale, sistemul medical din comunitate se află în impas din acest punct de vedere, factorul principal ar fi lipsa cadrelor medicale dispuse investițiilor particulare în sistemul privat de sănătate.

În comuna Oituz există un număr mare de persoane adulte în risc de excluziune socială, persoane care nu au un loc de muncă stabil, nu înregistrează venituri stabile și nu beneficiază de asigurare medicală. Se impune așadar, cu prioritate, intervenția integrată a instituțiilor furnizoare de servicii sociale și medicale, pentru evaluarea acestor persoane, pentru furnizarea unor servicii adaptate nevoilor identificate, în vederea creșterii gradului de incluziunea socială a grupurilor marginalizate social.

2.10 Infrastructura socială, medicală, educativă, religioasă și istorică

Furnizori publici de servicii sociale: Compartimentul de Asistență Socială Oituz

Furnizori privați de servicii sociale:

- Asociația „Copiii în Sănul familiei” - Hârja,
- Asociația de Asistență Socială și Educație Oituz
- Asociația „Sfântul Voievod Ștefan cel Mare” - Hârja
- Parohia Sfântul Gheorghe – Hârja
- Kolping România - zona Moldova.

Instituții medicale

Cabinete medicale - 2 cabinete medicină de familie, un cabinet școlar și un cabinet medic stomatolog

Farmacii - 3

Instituții școlare – o unitate școlară cu personalitate juridică, formată din următoarele structuri: Școala Gimnazială Oituz, Școala Gimnazială nr. 1 Oituz alături de care funcționează alte șase structuri arondate (6 grădinițe)

Săli de sport - 2

Teren de fotbal - 1

Biblioteci - 1 comunala și 2 ce aparțin instituțiilor școlare

Cămin cultural -1

Edificii religioase în funcție de cult

Ortodox

Biserica cu hramul „Sfinții Împărați Constantin și mama sa Elena” Oituz

Biserica cu hramul „Nașterea Maicii Domnului” Ferestrău-Oituz

Biserica cu hramul „Sfântul Gheorghe” Hârja

Biserica cu hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” Poiana Sărată,

Romano-catolic

Biserica cu hramul „Preasfânta Treime” Oituz

Parohia „Sfânta Tereza a pruncului Isus” Ferestrău-Oituz

Adventist

Biserica Adventista de Ziua a șaptea - Oituz Biserica Adventista de Ziua a șaptea - Oituz

Monumente istorice: Monumentul Cavaleriei, Troița din fața Bisericii Ortodoxe Oituz, Crucea Eroilor (Troița) din fața Bisericii Ortodoxe din satul Ferăstrău-Oituz, Troița din curtea Bisericii Ortodoxe - sat Hârja, Obelisc cu un medalion cu portretul generalului Eremia Grigorescu, Cimitirul Eroilor din primul război mondial Poiana - Sărată, Cimitirul Eroilor din sat Oituz.

CAPITOLUL III SERVICIILE DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ

3.1. Rolul serviciilor sociale

Sistemul de asistență socială, reglementat prin legea asistenței sociale nr. 292/2011, intervine subsidiar sau, după caz, complementar sistemelor de asigurări sociale și se compune din sistemul de beneficii de asistență socială și sistemul de servicii sociale.

Asistența socială, prin măsurile și acțiunile specifice, are drept scop dezvoltarea capacităților individuale, de grup sau colective pentru asigurarea nevoilor sociale, creșterea calității vieții și promovarea principiilor de coeziune și incluziune socială.

Beneficiile de asistență socială, componentă a sistemului național de protecție socială, sunt măsuri de redistribuție financiară destinate persoanelor sau familiilor care întrunesc condițiile de eligibilitate prevăzute de lege, iar serviciile sociale reprezintă ansamblul complex de măsuri și acțiuni realizate pentru a răspunde nevoilor sociale ale persoanelor, familiilor, grupurilor sau comunităților, în vederea prevenirii și depășirii unor situații de dificultate, vulnerabilitate ori dependență, pentru creșterea calității vieții și promovarea coeziunii sociale.

Urmare a modificărilor intervenite în nevoile sociale ale populației localității, în comportamentul general al locuitorilor și în legislația națională în domeniul asistenței sociale, se impune elaborarea unei strategii de dezvoltare a serviciilor sociale acordate de furnizorii publici și privați la nivelul comunei Oituz, județul Bacău, pentru perioada 2026-2030 și a unui Plan de operațional de acțiune elaborat în conformitate cu aceasta.

3.2. Tipurile de servicii sociale de la nivelul UAT Oituz

Serviciile sociale reprezintă activitatea sau ansamblul de activități realizate pentru a răspunde nevoilor sociale, precum și celor speciale, individuale, familiale sau de grup, în vederea depășirii situațiilor de dificultate, prevenirii și combaterii riscului de excluziune socială, promovării incluziunii sociale și creșterii calității vieții. Acestea răspund nevoilor comunității oituzene, au caracter proactiv și presupun o abordare integrată a nevoilor persoanei, în relație cu situația socio-economică, starea de sănătate, nivelul de educație și mediul social de viață al acesteia.

3.3. Compartimentul de asistență socială

Compartimentul de asistență socială, din aparatul de specialitate al primarului, are la baza Hotărârea Consiliului Local al comunei Oituz nr.77/12.07.2022, în scopul prevenirii sau limitării unor situații de dificultate sau vulnerabilitate care pot duce la marginalizare sau excluziune socială și de a asigura aplicarea politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială.

Primăria comunei Oituz, prin Compartimentul de asistență socială Oituz, urmărește realizarea scopului prin acordarea de prestații și servicii sociale:

Prestațiile sociale acordate sunt: ajutorul social, ajutorul de înmormântare, ajutor de urgență conform Legii 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare, alocația pentru susținerea familiei conform Legii nr. 277/2010, indemnizația lunară pentru creșterea copilului de până la 2 ani conform O.U.G. nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copilului, ajutorul pentru încălzirea locuinței conform O.U.G. nr. 70/2011 privind măsurile de protecție socială în timpul sezonului rece, alocația de stat, tichete educaționale, etc.

Serviciile sociale acordate sunt: servicii de informare și consiliere socială, servicii de asistență socială pentru copii și familii aflate în dificultate.

Prestațiile și serviciile sociale oferite de către Compartimentul de asistență socială, se adresează locuitorilor comunei Oituz, care se află în situație de nevoie socială și care îndeplinesc condițiile legale de acordare a acestora.

Scopul serviciilor sociale, tradițional recunoscut, este de a permite persoanelor, grupurilor și colectivităților să-i rezolve problemele care apar în cadrul procesului de adaptare la o societate în permanență evoluție, să identifice cauzele care pot conduce la compromiterea echilibrului de funcționare

socială și să acționeze în vederea ameliorării condițiilor economice și sociale ale categoriilor țintă.

Funcțiile Compartimentul de asistență socială, în aplicarea politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială sunt în principal, următoarele:

- de realizare a diagnozei sociale la nivelul UAT Comunei Oituz, prin evaluarea nevoilor sociale ale comunității, realizarea de evaluări și anchete sociale, valorificarea potențialului comunității în vederea prevenirii și depistării precoce a situațiilor de neglijare, abuz, abandon, violența, a cazurilor de risc de excludere socială, etc.;
- de coordonare a măsurilor de prevenire și combatere a situațiilor de marginalizare și excludere socială în care se pot afla anumite grupuri sau comunități;
- de strategie, prin care asigură elaborarea strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale și a planului anual de acțiune, pe care le supune spre aprobare consiliului local;
- de comunicare și colaborare cu serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și instituțiilor care au responsabilități în domeniul asistenței sociale, cu serviciile publice locale de asistență socială, precum și cu reprezentanții societății civile care desfășoară activități în domeniu, cu reprezentanții furnizorilor privați de servicii sociale, precum și cu persoanele beneficiare;
- de promovare a drepturilor omului, a unei imagini pozitive a persoanelor, familiilor, grupurilor vulnerabile.

Atribuțiile Compartimentul de asistență socială în domeniul organizării, administrării acordării serviciilor sociale sunt următoarele:

- elaborează, în concordanță cu strategiile naționale și județene, precum și cu nevoile locale identificate, strategia locală de dezvoltare a serviciilor sociale, pe termen mediu și lung, pentru o perioadă de 5 ani, respectiv de 10 ani, pe care o propune spre aprobare Consiliului Local și răspunde de aplicarea acesteia;
- elaborează planurile anuale de acțiune privind serviciile sociale administrate și finanțate din bugetul consiliului local și le propune spre aprobare consiliului local, care cuprind date detaliate privind numărul și categoriile de beneficiari, serviciile sociale existente, serviciile sociale propuse pentru a fi înființate, programul de contractare a serviciilor din fonduri publice, bugetul estimat și sursele de finanțare;
- inițiază, coordonează și aplica măsurile de prevenire și combatere a situațiilor de marginalizare și excludere socială în care se pot afla anumite grupuri sau comunități;
- identifica familiile și persoanele aflate în dificultate, precum și cauzele care au generat situațiile de risc de excludere socială;
- realizează atribuțiile prevăzute de lege în procesul de acordare a beneficiilor și serviciilor sociale;
- propune primarului, în condițiile legii, încheierea contractelor de parteneriat public-public și public-privat pentru susținerea dezvoltării serviciilor sociale;
- propune înființarea serviciilor sociale de interes local;
- colectează, prelucrează și administrează datele și informațiile privind beneficiarii, furnizorii publici și privați și serviciile administrate de aceștia și le comunică serviciilor publice de asistență socială de la nivelul județului, precum și Ministerului Muncii și Justiției Sociale, la solicitarea acestuia;
- monitorizează și evaluează serviciile sociale;
- elaborează și implementează proiecte cu finanțare națională și internațională în domeniul serviciilor sociale;
- elaborează proiectul de buget anual pentru susținerea serviciilor sociale, în conformitate cu planul anual de acțiune, și asigură finanțarea/cofinanțarea acestora;
- asigură informarea și consilierea beneficiarilor, precum și informarea populației privind drepturile sociale și serviciile sociale disponibile;
- furnizează și administrează serviciile sociale adresate copilului, familiei, persoanelor cu dizabilități, persoanelor vârstnice, precum și tuturor categoriilor de beneficiari prevăzute de lege, fiind responsabil de calitatea serviciilor prestate;
- asigură formarea continuă de asistenți personali, evaluează și monitorizează activitatea acestora în condițiile legii;

- sprijină dezvoltarea voluntariatului în serviciile sociale, cu respectarea prevederilor Legii nr.78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România, cu modificările ulterioare;
- organizează consultări cu furnizorii publici și privați, cu asociațiile profesionale și organizațiile reprezentative ale beneficiarilor.

3.4. Statistica anilor 2021-2025 a numărului de beneficiari de asistență socială de la nivelul U.A.T. Oituz

În prezent, se observă o creștere semnificativă a numărului de beneficiari de asistență socială, ca urmare a impactului economic și al măsurilor de austeritate ce implică a dus la o scădere a nivelului de trai al cetățenilor.

Beneficii de asistență socială pe anii de implementare a strategiei 2021-2025	2021	2022	2023	2024	2025
Ajutor social /Ajutor incluziune	111 -VMG	105- VMG	100- VMG	130- VMI	116- VMI
Ajutoare de urgență	5	4	5	15	11
Alocație pentru susținerea familiei /ajutor pt. familia cu copii	40	24	25	-	-
Ajutor pt. încălzirea locuinței	490	11026	11409	11083	7792
Persoane vârstnice (buget local) – în valoare nominală de lei	4.000	110.000	115.000	20.000	20.000
POAD pachete distribuite populației	371 alimente 370 igienă	636 alimente	-	-	-
Tichete sociale privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familiile defavorizate, (Legea nr.248/2015)	26	9	10	8	5
Beneficiari tichete pe suport electronic – valoare 500 lei	-	-	207	229	323

Din datele statistice adunate, la nivelul comunității la începutul anului 2026, din totalul populației de 8.701 persoane, un număr de ~ 947 persoane din populația localității se află în diverse situații de vulnerabilitate, astfel:

1. beneficiari VMI – 196 persoane;

2. persoane (copii și adulți cu dizabilități) - 290 total persoane, din care:

- cu certificate de încadrare în gradul de handicap grav, cu asistent personal - 110 persoane
- cu certificate de încadrare în gradul de handicap grav - 28 persoane
- cu certificate de încadrare în gradul de handicap accentuat –127 persoane
- persoane cu certificate de încadrare în gradul de handicap mediu – 25 persoane

3. beneficiari de tichete educaționale - 4 persoane;

4. beneficiari tichete pe suport electronic – 323 persoane;

5. persoane/ copiii aflate în alte situații dificile - 108 persoane din care 8 copii;

6. copii pentru care s-a instituit și se menține o măsură de protecție specială: 26 copii, în total, din care:

3.4.1. Tutelă - 6 copii

3.4.2. plasament în serviciu de tip rezidențial - 14 copii

3.4.3. plasament la asistent maternal - 6 copii.

a. Identificarea problemelor sociale

Persoanele aflate în situații dificile sunt locuitorii care trăiesc în condiții de insecuritate materială și socială:

- i. imposibilitatea de a-și asigura hrana zilnică, minim necesară, pentru ei și pentru familiile lor ca urmare a pierderii locului de muncă, micșorării veniturilor, plafonării pensiilor și salariilor, sau a unor probleme grave de sănătate;
- ii. sunt în imposibilitatea fizică și materială de a-și asigura accesul la consiliere psihologică, la îndrumare și orientare, la educație religioasă, civică, legislativă, de igiena personală, medicală;
- iii. nu s-au adaptat la schimbarea socială cauzată de criza economică (restructurarea locurilor de muncă, plafonarea salariilor sau pensiilor, etc);
- iv. suferă în urma migrației populației, atât copii ai căror părinți sunt plecați în străinătate, cât și persoanele vârstnice rămase fără suport familial;
- v. Existența unor deficiențe în relația părinte - copil sau copil - părinte, ca urmare a divorțului/ separației sau migrației familiei/părintelui/copilului;

La nivelul comunei Oituz majoritatea acestor persoane sunt bătrâni, persoane singure sau bolnave, care nu realizează venituri sau realizează venituri sub limita minimă pentru asigurarea necesarului zilnic.

b. Diagnoza - metode de lucru

Selectarea metodelor de diagnosticare folosite de Compartimentul de asistență socială, din cadrul UAT Oituz depinde de echipa care realizează diagnoza, echipa care poate fi: a) internă; b) externă; c) mixtă (în funcție de particularitatea cazului).

Metodele de lucru folosite sunt suficient de flexibile să poată fi adaptate competențelor participanților (documentarea, observația, întrebarea și interviul, genograma, ecomapa, analiza câmpului de forțe, grupuri de suport, consilierea, etc.).

Pe tot parcursul instrumentării cazului, se utilizează o serie de metode, tehnici și instrumente specifice tipului de caz sau etapei în care se află cazul. Există tehnici care se utilizează doar în anumite etape ale instrumentării cazului (grupul de suport, consilierea - etapa de intervenție) sau tehnici care sunt regăsite pe tot parcursul cazului (întrebarea, interviul sau observația). În general, fiecărei tehnici îi corespunde un anumit instrument (interviul - ghid de interviu, observația - ghid de observație, întrebarea - raportul de întrebare, etc.) dar există și instrumente realizate special de către personalul de specialitate pentru o anumită etapă a instrumentării cazului (fie de deschidere a cazului, planul de intervenții, referatul de situație, fie de consiliere, etc.).

Practica folosită de personalul Compartimentului de asistență socială din cadrul UAT Oituz se adresează atât individului/familiei cât și grupului, iar accentul se pune în mod deosebit pe intervenția centrată pe implicarea și responsabilizarea comunității. Abordarea practică urmărește atât restabilirea echilibrului psiho-social pentru beneficiar, cât și dezvoltarea unor relații funcționale cu întreaga comunitate.

c. Grupuri țintă

Strategia vizează acțiuni pentru îmbunătățirea situației familiilor grupurilor țintă, dezvoltarea capacității autorităților locale în asigurarea de servicii pentru grupurile vulnerabile, precum și dezvoltarea sistemului de servicii pentru alte persoane aflate în nevoie (persoane fără adăpost, victime ale violenței în familie etc.).

Potrivit Legii Nr. 292/ 2011 - Legea asistenței sociale, *"grupul vulnerabil desemnează persoane sau familii care sunt în risc de a-și pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai din cauza unor situații de boală, dizabilitate, sărăcie, dependență de droguri sau de alcool ori a altor situații care conduc la vulnerabilitate economică și socială; "*

La elaborarea strategiei locale au fost avute în vedere obiectivele stabilite la nivel județean și național, prin strategiile elaborate în domeniul persoanelor cu handicap, persoanelor vârstnice și protecției și promovării drepturilor copilului, victimelor violenței în familie și persoanelor fără adăpost, principalele grupuri țintă fiind:

Copilul și/sau familia

Legea nr. 272 din 2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată în 2014, definește copilul ca fiind *„persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani și nici nu a dobândit capacitatea deplină de exercițiu, potrivit legii” și familia ca fiind “părinții și copiii acestora”* sau familia extinsă alcătuită din *„rudele copilului, până la gradul IV inclusiv”, sau familia substitutivă alcătuită din “persoanele, altele decât cele care aparțin familiei extinse, inclusiv afinii până la gradul IV și asistenții maternali care asigură creșterea și îngrijirea copilului, în condițiile legii”;*

Categoriile de copii avute în vedere sunt: copiii proveniți din familiile cu venituri mici, copiii aflați în risc de separare de părinți, copiii separați de părinți, inclusiv copiii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate, copiii părăsiți, copiii abuzați, neglijați sau supuși exploatarei, inclusiv copiii traficați, exploatați prin muncă, exploatați sexual, copiii expuși migrației ilegale, copiii neacompaniați aflați pe teritoriul altor state, copiii repatriați, copiii refugiați, copiii străzii, copiii care au săvârșit fapte penale, dar nu răspund penal, copiii cu dizabilități;

Un semnal de alarmă în societatea românească îl reprezintă mamele minore și copiii lor: în anul 2022, la nivel de țară, 678 de minore sub 12 ani au născut. Copiii născuți de mame minore sunt vulnerabilizați atât social, cât și medical, în multe cazuri vorbind despre nașteri premature sau sarcini care nu au fost monitorizate medical.

Majoritatea acestor tinere, devenite mame prea devreme provin din categorii de grupuri vulnerabile, sărace, de cele mai multe ori excluse social, fără acces la educație, servicii medicale sau de contracepție etc.

Persoanele cu dizabilități

Definiția din art.2 alin. (1) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, *„Persoanele cu handicap sunt acele persoane cărora mediul social, neadaptat deficiențelor lor fizice, senzoriale, psihice, mentale și/sau asociate, le împiedică total sau le limitează accesul cu șanse egale la viața societății, necesitând măsuri de protecție în sprijinul integrării și incluziunii sociale”.*

Persoanele vârstnice

Sunt conform Legii asistenței sociale nr. 292 din 2011, acele persoane care au împlinit vârsta de 65 de ani.

Victimele violenței în familie

Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, definește violența domestică *„înseamnă orice inacțiune sau acțiune intenționată de violență fizică, sexuală, psihologică, economică, socială, spirituală sau cibernetică, care se produce în mediul familial sau domestic ori între soți sau foști soți, precum și între actuali sau foști parteneri, indiferent dacă agresorul locuiește sau a locuit împreună cu victima”*.

Persoanele fără adăpost

Reprezintă potrivit Legii asistenței sociale nr. 292/2011 *„o categorie socială formată din persoane singure ori familii care, din motive singulare sau cumulate de ordin social, medical, financiar economic, juridic ori din cauza unor situații de forță majoră, trăiesc în stradă, locuiesc temporar la prieteni sau cunoscuți, se află în incapacitate de a susține o locuință în regim de închiriere ori sunt în risc de evacuare, se află în instituții sau penitenciare de unde urmează ca, în termen de 2 luni, să fie externate, respectiv eliberate și nu au domiciliu ori reședință; Victimele traficului de persoane”*.

Prezenta strategie se adresează și beneficiarilor indirecti:

- Părinților/reprezentanților legali, atât în calitate de beneficiari direcți ai serviciilor sociale, alături de copii, cât și în vederea responsabilizării lor în procesul de creștere, îngrijire și educare a propriilor copii;
- Familiilor/reprezentanților legali ai persoanelor adulte cu handicap/în dificultate;
- Comunității locale din care fac parte beneficiarii serviciilor sociale;
- Profesioniștilor care interacționează cu copiii/persoanele adulte cu handicap/în dificultate.

Obiectivele și grupul țintă depind de context și de situațiile beneficiarilor în stabilirea obiectivelor, dar și a grupului țintă se ține seama de:

- 1) contextul local, național și internațional precum și de politicile sociale/globale care pot influența;
- 2) problema socială;
- 3) persoanele implicate/afectate;
- 4) alte persoane ce ar putea avea legătura în problema socială;
- 5) servicii, acțiuni, poziții (puncte tari, puncte slabe și amenințări);
- 6) posibile resurse disponibile/obstacole;
- 7) caracterul organic (alte experiențe);
- 8) punctele centrale și direcțiile strategice de acțiune.

3.5 Furnizorii de servicii sociale

Serviciile sociale la nivelul comunei, asigurate de furnizorii de servicii sociale acreditați privați, sunt mijloacele prin intermediul cărora autoritățile publice locale în parteneriat cu societatea civilă acționează pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare ori permanente ale situațiilor care pot duce la marginalizarea sau excluderea socială a persoanei, familiei, grupurilor ori comunităților.

Legea asistenței sociale nr. 292/2011 prevede ca furnizorii de servicii sociale sunt persoane fizice sau juridice, de drept public ori privat.

Furnizori privați de servicii sociale pot fi:

- a) organizațiile neguvernamentale, respectiv asociațiile și fundațiile;
- b) cultele recunoscute de lege;
- c) persoanele fizice autorizate în condițiile legii;
- d) filialele și sucursalele asociațiilor și fundațiilor internaționale recunoscute în conformitate cu legislația în vigoare;
- e) operatorii economici, în condiții speciale, prevăzute de lege.

Conform Legii asistenței sociale nr. 292/2011 art. 38 alin (1), „pentru a acorda servicii sociale pe teritoriul României, furnizorii de servicii sociale, indiferent de forma lor juridică, trebuie acreditați în condițiile legii.”

La nivelul comunei Oituz își desfășoară activitatea o diversitate de furnizori de servicii sociale, care conform legii sunt acreditați/sau licențiați astfel:

Nr. Crt.	Denumire furnizor	Denumirea Serviciului Social	Servicii sociale acreditate și licențiate
1.	Asociația Copiii în Sănul Familiei - Hârja	Central Rezidențial „Dinu Lipatti” Central Rezidențial „George Enescu”	Acreditate și licențiate
2.	Asociația de Asistență Socială și Educație - Oituz	„Casa de tip familial Maria Montini Lavezzari” „Casa de tip familial ”Providența”	Acreditat și licențiat
3.	Asociația „Sf. Voievod Ștefan cel Mare - Hârja”	Centrul rezidențial pentru îngrijirea persoanelor vârstnice Serviciul de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice Central de zi pentru copii „Sf. Dionisie Exiguul”	Acreditate și licențiate
4.	Parohia Sfântul Gheorghe- Hârja	Centru rezidențial pentru îngrijirea persoanelor vârstnice Serviciul de îngrijire la domiciliu- persoane vârstnice Centrul de recuperare neuromotorie pt. copii și tineret „Sf. Parascheva” Centrul de zi pentru copii „ Sf. Dionisie Exiguul”	Acreditat și licențiat
5.	Organizația Kolping România - Oituz	- Cantină socială – Kolping Moldova	-

Primăria comunei Oituz colaborează și implementează proiecte împreună cu o parte din ONG-urile din comunitate, aceste parteneriate au fost și sunt esențiale pentru a aborda și rezolva o parte din problemele sociale, educative și economice care afectează comunitatea. Aceasta

colaborare nu doar ca optimizează resursele, dar și crește implicarea comunității.

Astfel putem enumera o parte din activitățile desfășurate, cu suport financiar și material din partea Primăriei Oituz, ce s-au desfășurat în perioada 2021-2025 și care vor avea continuitate și pe viitor:

1. **AssE Oituz** - activități culturale, educative și sociale, precum: proiect „BUCURIE, VESELIE, CÂNTEC” și proiect „DESCOPERĂ COMOARA DIN TINE”, ce s-au desfășurat în incinta Căminului Cultural Oituz. Toate acestea au avut și au ca scop dezvoltarea abilităților artistice, de comunicare, de educare și socializare a copiilor și tinerilor din comuna Oituz.

2. **Organizația Kolping România** – Program „*Tinerii din comunitate*” ce are ca scop recrutarea, formarea și instruirea tinerilor din comunitate în acțiuni de voluntariat. Experiența acumulată de voluntari, în cadrul activităților desfășurate, a dus la dezvoltarea personală și a contribuit la îmbunătățirea vieții sociale din comunitate.

3. **Asociația Copiii în sânul familiei** – acțiuni de promovare a drepturilor copiilor și anti bullying împreună cu școlile din comunitate pentru a promova bunătatea, dezvoltarea empatiei, incluziunii și respectului între persoane.

4. **Asociația Sfântul Voievod Ștefan cel Mare – Hârja**, participare la proiectul „*De la marginalizare la integrare socio-educatională și medicală a grupurilor vulnerabile din teritoriul GAL Valea Troțușului*”.

Mai putem enumera sprijinul logistic și material, pe care Primăria Oituz l-a acordat colaborării dintre Școlile din Oituz și Asociația Amitie Roumaine Saint Leu-la Foret, din Franța, privitor la derularea proiectului „*J'adore la Francais*” ce are drept scop consolidarea relațiilor româno-franceze, a dezvoltării francofoniei pe Valea Oituzului și stimulării interesului elevilor din Oituz în consolidarea cunoștințelor de limbă și cultură franceză.

3.6 Concluzii privind analiza datelor furnizate de Compartimentul de Asistență Socială Oituz

În actuala perioadă, mai ales când societatea românească în tranziție este copleșită de multitudinea problemelor sociale, se resimte rezolvarea acestora în contextul unor bugete reduse. Structurile ministeriale, autoritățile locale sunt puse de multe ori în fața unor situații sociale dramatice pe care trebuie să le rezolve de la o zi la alta. Este astfel greu să te încadrezi într-un buget, cu același personal din ce în ce mai încărcat cu alte și alte sarcini și cu probleme din ce în ce mai multe. Este necesar să se cunoască nevoia de servicii sociale la nivelul unei comunități.

Este de asemenea nevoie să știm care sunt serviciile care sunt oferite și astfel să avem o imagine a nevoii de servicii neacoperite. Următoarea etapă ar însemna un proces din partea decidenților politici de a stabili priorități: Care ar trebui să fie prioritățile? Care grup țintă vulnerabil e mai prioritar? Acestea sunt lucruri destul de dificil de gestionat, mai ales când nu există o vizualizare a nevoilor unor grupuri vulnerabile. Finanțarea serviciilor având la bază o planificare bazată pe o analiză a nevoilor populației este astfel un pas spre a cheltui banul public mai eficient.

Îmbunătățirea calității vieții reprezintă o preocupare permanentă a tuturor societăților. Performanțele obținute de ele în această privință devin, în ultimă instanță, criterii de ierarhizare a mediilor sociale și de măsurare a eficienței actelor de guvernare. Întrucât factorilor economici li s-au atribuit roluri decisive în funcționarea vieții sociale, multă vreme s-a crezut că mărimea PIB, multitudinea resurselor materiale disponibile, cantitatea veniturilor salariale, accesul la alimentația de calitate, mărimea proprietăților materiale acumulate de populație, varietatea dotărilor spațiilor locative etc. ar reflecta direct proporțional calitatea vieții.

În urma sintetizării datelor și informațiilor colectate, privind analiza Compartimentului de Asistență Socială Oituz și a capacității instituționale actuale de a furniza servicii sociale, se desprind următoarele aspecte:

Deși măsurile de depistare a situațiilor de risc social și intervențiile integrate determină efecte pozitive în prevenirea marginalizării și a

excluziunii sociale, la nivel local s-a identificat o discontinuitate în ceea ce privește acordarea serviciilor sociale, în sensul că, deși se efectuează în timp real evaluarea situațiilor de risc, datorită lipsei furnizării proactive a serviciilor de prevenție în comunitate, lipsa unui parteneriat activ și constant între furnizorii de servicii sociale (publici și privați) și alte instituții locale (poliție, cabinete de medicină familie, biserică etc.), personalul insuficient numeric necesar intervenției și monitorizării numărul mare de cazuri aflate în lucru, intervențiile sociale realizate conduc pe moment la scoaterea din vulnerabilitate, însă pot exista situații în care persistă nevoia de continuitate a serviciilor, prin acordarea de servicii suport.

Acordarea de servicii trebuie să fie centrată pe persoană în echipe interinstituționale și parteneriate public-public sau public-privat. De asemenea nu trebuie uitat parteneriatul cu comunitatea care are un rol primar în ceea ce privește identificarea grupurilor vulnerabile, și ulterior în acordarea intervențiilor specializate, respectiv a beneficiilor și serviciilor sociale.

Raportându-ne la dispozițiile H.G. nr. 797/2017, pentru aprobarea regulamentelor-cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal, se impune cu necesitate suplimentarea semnificativă a numărului actual de angajați, deoarece personalul instituției nu corespunde standardelor profesionale ce se impun în acordarea serviciilor sociale.

Serviciile Compartimentului de Asistență Socială Oituz au nevoie de inițierea și dezvoltarea unui sistem de formare continuă a specialiștilor în domeniul asistenței sociale în special a celor care au atribuții în identificarea și sesizarea cazurilor, precum și de recrutare a personalului de specialitate cu precădere asistenți sociali, psihologi care să furnizeze intervenții specializate, conform legislației în vigoare.

Din analiza grupurilor de beneficiari și a nevoilor identificate ale acestora, prin raportare la serviciile sociale oferite de către furnizorii privați din comuna Oituz, se observă o nevoie de dezvoltare sau extindere a serviciilor sociale în anumite direcții, precum:

- Servicii de asistență comunitară;
- Centre de zi/de tip respiro/de criză pentru persoanele adulte cu dizabilități;
- Echipe mobile pentru persoanele adulte cu dizabilități;
- Servicii de suport și sprijin pentru persoane aflate în dificultate;
- Centre de zi de asistență și recuperare destinate persoanelor vârstnice;
- Centre de zi de socializare și petrecere a timpului liber pentru persoane vârstnice;
- Extinderea rețelei de servicii de îngrijire la domiciliu.

Pentru diminuarea problemelor sociale existente, este necesar un sistem comun, integrat, asumat de către toți furnizorii de servicii sociale (publici și privați), de monitorizare și evaluare permanentă în timp real, a stării sociale a comunei și coordonarea interinstituțională, prin crearea de proceduri și platforme electronice de comunicare.

Este nevoie de monitorizarea permanentă a unor fenomene sociale aflate în creștere la nivel de municipiu, realizarea de studii și analize, crearea unor baze de date interinstituționale, ce vor contribui la dezvoltarea unui sistem de furnizare de servicii proactive, eficiente și adecvate nevoilor cetățenilor.

Numeroase grupuri marginalizate, precum persoanele cu dizabilități și șomerii pe termen lung, înregistrează rate de ocupare a forței de muncă mult mai reduse decât restul populației, iar pentru aceștia este nevoie de existența serviciilor sociale integrate, în vederea accesului la educație și la ocupare pe piața muncii.

Educația poate determina schimbări pozitive pe termen lung, astfel încât, unele măsuri de îmbunătățire a nivelului de școlarizare în rândul grupurilor vulnerabile, pot fi :

- crearea de servicii accesibile și de calitate în îngrijirea și educarea timpurie a copiilor;

- prevenirea absenteismului școlar și a părăsirii timpurii a școlii și creșterea gradului de participare la niveluri superioare de educație, a tinerilor din rândul populației defavorizate;
- derularea de campanii de prevenire pe diverse teme sociale.

CAPITOLUL IV

PLAN STRATEGIC DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE - 2026-2031

4.1. Plan operațional, în vederea implementării Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale din comuna Oituz

de asistență socială, propuneri elaborate de autoritățile administrație publice locale, reprezentând transfigurarea în obiective a tuturor factorilor analizați în procesul de realizare și dezvoltare a unui sistem de asistență socială coerent, adaptat nevoilor locale ale locuitorilor comunei Oituz.

Planul urmărește dezvoltarea serviciilor sociale acordate în vederea acoperirii unei problematice sociale cât mai diverse și cerințelor crescânde, pe fondul accentuării gradului de sărăcie în contextul politicilor sociale existente care își propun descentralizarea serviciilor publice.

Caracteristici principale ale Planului de Implementare propus:

- Una din inițiativele care trebuie susținute în continuare pentru atingerea obiectivelor propuse este implicarea, colaborarea și parteneriatul pe baze noi, de stabilire a competențelor și responsabilităților, între toate instituțiile și factorii economici locali, pentru creșterea nivelului de trai al cetățenilor din Oituz;
- Tehnicile legate de protecția socială trebuie raportate și aliniate tendințelor europene, centrându-se pe respectarea interesului major al persoanei în dificultate, respectarea drepturilor și libertăților proprii, dreptul la opinie și libera alegere a măsurii sociale potrivită fiecărui caz;
- Dezvoltarea serviciilor de informare și centralizare a informațiilor privind obiectivele sociale și serviciile sociale la care se poate apela, dar în același timp dezvoltarea unei relații stimulative și participative cu cetățeanul. Atragerea segmentului mijloacelor mass media la promovarea proiectelor ce vizează implicarea cetățenilor, poate avea un impact major la trezirea sentimentului solidarității umane cât și a investițiilor oamenilor de afaceri în serviciile sociale;
- Punerea accentului pe proiecte ce vizează acțiuni de prevenire a situațiilor de risc și combatere a acestora prin educarea și informarea adecvată a tinerei generații, a părinților, familiilor etc.;
- Lărgirea ariei de activitate a serviciilor prestate de autoritatea locală, în baza principiului autonomiei locale;
- Susținerea furnizorilor de servicii sociale ce dovedesc un management al resurselor umane și financiare adecvat și adaptat nevoilor sociale ale segmentului de lucru ales.

Întrucât prezenta Strategie este concepută pe o perioadă de 5 ani, obiectivul general și obiectivele specifice stabilite vor fi atinse treptat, în funcție de priorități, pe baza următorului plan:

4.2. Obiectiv general

Dezvoltarea unui sistem realist și eficient de servicii sociale la nivelul localității, capabil să asigure incluziunea socială a categoriilor vulnerabile, creșterea calității vieții, tratament egal, nediscriminare și dreptul la o viață demnă pentru toți locuitorii comunei.

Scop

Scopul prezentei strategii îl constituie identificarea și planificarea acțiunilor ce trebuie derulate de către autoritățile publice locale și partenerii săi, în

vederea asigurării unui cadru favorabil pentru ca persoanele, familiile aflate în situații de nevoi sociale să-și identifice cauzele care pot conduce la un dezechilibru de funcționare socială, de a-i ajuta să găsească soluții în vederea rezolvării problemelor cu care se confruntă. Pe de altă parte scopul strategiei este să acționeze în vederea ameliorării condițiilor economice și sociale ale grupurilor țintă.

Scopul elaborării strategiei este acela de a asigura condițiile furnizării unor servicii sociale de calitate, care implicit să conducă la îmbunătățirea calității vieții familiilor și persoanelor sărace, fără nici un venit sau cu venituri foarte mici, a persoanelor cu handicap, copiilor aflați în situații de risc, a persoanelor vârstnice, precum și a altor categorii de persoane defavorizate din comuna Oituz.

4.3 Componenta protecția și promovarea drepturilor copilului

Scopul îl reprezintă prevenirea separării copilului de familia sa.

Viziune: Viziunea privind protecția și promovarea drepturilor copilului este de a asigura, cu implicarea copiilor, respectarea efectivă a drepturilor tuturor copiilor, inclusiv a celor mai vulnerabili, în toate domeniile vieții, prin garantarea accesului deplin la servicii publice de calitate.

Grup țintă

- ✓ Copiii din comuna Oituz și familiile acestora;
- ✓ Copiii aflați în propria familie, afectați de sărăcie, în vederea eliminării situației de risc și dificultate;
- ✓ Copiii care beneficiază de o formă de protecție în condițiile reglementărilor legale;
- ✓ Copiii cu dizabilități
- ✓ Copiii rromi;
- ✓ Copiii separați de familie;
- ✓ Copiii fără acte de identitate;
- ✓ Copiii victime ale oricăror forme de violență; defavorizate, (Legea nr.248/2015)
- ✓ Copiii/tinerii în situații de vulnerabilitate specială (copiii care au săvârșit o faptă penală și nu răspund penal, copiii care trăiesc în stradă, copiii victime ale oricăror forme de exploatare și ale traficului de ființe umane, copiii rromi etc, copiii/tinerii consumatori de substanțe psihotrope, adolescenții și tinerii care au beneficiat de o măsură de protecție, inclusiv cei cu dizabilități);
- ✓ Familiile/părinții;
- ✓ Familii aflate în dificultate;
- ✓ Comunitatea;
- ✓ Instituții, O.N.G. -uri;
- ✓ Profesioniști în domeniu.

Principii – componenta protecția și promovarea drepturilor copilului

1. Promovarea unui model de societate a bunăstării, centrat pe asigurarea celei mai bune vieți pentru copii, sprijinind creșterea și dezvoltarea acestora în conformitate cu întregul lor potențial. Aceasta implică garantarea unui nivel înalt de bunăstare și calitate a vieții pentru copii, împreună cu

dezvoltarea de servicii de suport concepute ca o investiție colectivă, și nu ca un cost social.

2. Asigurarea incluziunii și coeziunii sociale, astfel încât copiii să aibă oportunități egale de a-și alege drumul în viață și de a-și exercita drepturile, indiferent de mediul de proveniență, nivelul de bunăstare, etnie, naționalitate, prezența unei dizabilități sau oricare alt factor de diferențiere.

3. Promovarea și respectarea interesului superior al copilului, ca principiu de bază al oricărei decizii de politică publică, atât în etapa de elaborare, cât și în cea de implementare, în toate domeniile guvernării.

4. Nediscriminarea ca și condiție necesară a asigurării cadrului național necesar promovării și respectării drepturilor tuturor copiilor în condiții de egalitate, care obligă autoritățile, organizațiile neguvernamentale, societatea civilă și orice altă persoană să ofere tuturor copiilor aflați într-o situație similară același tratament.

5. Primordialitatea responsabilității părinților în creșterea și îngrijirea copiilor și caracterul subsidiar, dar responsabil, al intervențiilor autorităților statului. Prezenta strategie își propune continuarea măsurilor privind acompanierea și conștientizarea părinților cu privire la responsabilitatea primară ce le revine în tot ceea ce înseamnă creșterea, îngrijirea, educarea și asigurarea bunăstării copiilor, prevenirea separării și alocarea unor resurse publice doar în mod complementar și atunci când nevoile copiilor nu sunt satisfăcute pe deplin.

6. Promovarea parteneriatului interinstituțional, cu societatea civilă și cu beneficiarii. În continuarea demersurilor inițiate de strategia anterioară, orientate spre întărirea acțiunii integrate și a participării tuturor factorilor implicați și interesați, parteneriatele trebuie să funcționeze la toate nivelurile, de la cel strategic, la cel al intervenției în comunitate, prin rețele de sprijin.

7. Participarea și consultarea copiilor în elaborarea, implementarea și monitorizarea deciziilor care îi privesc. Acesta este un principiu care trebuie internalizat în familie, școală, comunitate, cât și la nivelul administrației publice locale și centrale, ținând cont de vârsta și gradul de maturitate ale copiilor, în condiții de accesibilitate, inclusiv pentru copiii cu dizabilități.

8. Echitatea și transparența alocărilor financiare destinate copiilor, prin alocarea constantă, echitabilă, transparentă și judicioasă a fondurilor pentru măsurile menite să asigure bunăstarea copiilor, precum și identificarea modalităților concrete de utilizare a bugetelor în vederea protecției adecvate a acestora și respectării efective a drepturilor lor.

9. Utilizarea evidențelor acumulate și a dovezilor în cadrul procesului de dezvoltare și planificare a implementării, monitorizării și raportării referitoare la politicile pentru promovarea drepturilor copiilor.

10. Monitorizarea, evaluarea și, după caz, revizuirea măsurilor destinate protecției și promovării drepturilor copilului. Managementul bazat pe rezultate implică o abordare care depășește simpla raportare a activităților, și care conduce la o cultură de monitorizare a ceea ce se schimbă în termeni de capacitate și performanță și, în cele din urmă, a impactului asupra bunăstării copiilor.

Valorile:

Respect: Respectarea demnității și a drepturilor fundamentale ale fiecărui copil, indiferent de circumstanțele în care se află.

Egalitate: Promovarea egalității de șanse și tratament pentru toți copiii, fără discriminare sau favoritism.

Siguranță și Protecție: Asigurarea unui mediu sigur și protejat pentru dezvoltarea fizică, emoțională și intelectuală a copiilor.

Incluziune și Solidaritate: Promovarea incluziunii sociale și a solidarității în rândul copiilor, cu accent pe sprijinirea celor mai vulnerabili și marginalizați.

Responsabilitate Socială: Recunoașterea responsabilității sociale colective în asigurarea bunăstării și dezvoltării copiilor, și angajamentul față de un comportament etic și responsabil în toate acțiunile și deciziile care îi privesc pe aceștia

Compartimentului de asistență socială va sprijini și i asista părinții/potențialii părinți pentru a face față dificultăților psihosociale care afectează relațiile familiale, pentru dezvoltarea competențelor parentale, pentru prevenirea separării copilului de familia sa și i sprijină copiii atunci când apar probleme în dezvoltarea acestora.

Diagnoză socială

Famiile în risc de marginalizare socială reprezintă un segment vulnerabil al societății, caracterizat prin dificultăți economice, educaționale și sociale. Copiii proveniți din astfel de medii se confruntă frecvent cu riscuri precum abandonul școlar, excluziunea socială și probleme de sănătate fizică și emoțională.

Indicatori principali ai riscului:

1. Risc de abandon școlar

2021: 60 copii consiliați pentru risc de abandon școlar.

2022: 70 copii consiliați pentru risc de abandon școlar.

2023: 100 copii consiliați pentru risc de abandon școlar.

2024: 100 copii consiliați pentru risc de abandon școlar.

2025: 60 copii consiliați pentru risc de abandon școlar.

Cauze: lipsa resurselor financiare, sprijin parental limitat, lipsa accesului la transport și materiale educaționale adecvate, adicții.

2. Copii cu părinți plecați la muncă în străinătate

2021: 82 copii monitorizați.

2022: 83 copii monitorizați.

2023: 81 copii monitorizați.

2024: 89 copii monitorizați.

2025: 94 copii monitorizați.

Efecte observate: instabilitate emoțională, performanțe școlare reduse, integrare socială dificilă.

3. Acces limitat la resurse educaționale

Tichete educaționale acordate pentru învățământul preșcolar:

- 2021: 743 tichete.
- 2022: 569 tichete.
- 2023: 500 tichete.
- 2024: 334 tichete.
- Probleme: scăderea numărului de beneficiari, bariere administrative.

4. Sănătatea emoțională și fizică

- Copiii din familii defavorizate prezintă un risc crescut de a dezvolta probleme emoționale din cauza stresului familial și a lipsei unui mediu stabil.
- Acces limitat la servicii medicale specializate și consiliere psihologică.

Factori determinanți:

- Factori economici:

Lipsa unui venit stabil conduce la imposibilitatea acoperirii nevoilor de bază ale copiilor, inclusiv alimente și materiale educaționale.

- Factori educaționali:

Resursele limitate din familiile defavorizate reduc șansele copiilor de a finaliza educația obligatorie.

Supravegherea redusă din cauza plecării părinților la muncă în străinătate agravează absenteismul școlar.

- Factori sociali:

Excluderea socială din cauza stigmatizării contribuie la izolarea copiilor și limitează participarea acestora la activități extracurriculare.

5. Concluzii

Diagnosticul social relevă un risc semnificativ pentru copiii din familiile defavorizate, amplificat de factori economici, sociali și educaționali. Intervențiile integrate și parteneriatele între autorități, comunitate și ONG-uri sunt esențiale pentru reducerea acestor riscuri și promovarea incluziunii sociale.

6. Priorități strategice

- ❖ Creșterea nivelului de participare a copiilor la luarea deciziilor care îi privesc.
- ❖ Reducerea sărăciei și excluziunii sociale în rândul copiilor.
- ❖ Îmbunătățirea stării de sănătate și creșterea participării copiilor la o educație incluzivă de calitate.
- ❖ Asigurarea serviciilor sociale de calitate copilului separat de familia sa.
- ❖ Dezvoltarea unor mecanisme de protecție a copiilor împotriva violenței.
- ❖ Asigurarea unei justiții prietenoase pentru copii.

7. Resurse

- Resurse financiare și materiale alocate de la bugetul local;
- Resurse financiare din programe cu finanțare externă nerambursabilă;
- Resurse financiare din finanțări guvernamentale;
- Resurse umane;
- Resurse instituționale.

8. Rezultate

- ✓ Drepturile copilului sunt incluse în programele de formare inițială pentru toate categoriile de profesioniști care lucrează cu copiii;
- ✓ Campanii care promovează drepturile copilului derulate la nivel județean (minim 1 campanie derulată/an);
- ✓ Formarea profesională a profesioniștilor;
- ✓ Dezvoltarea serviciilor comunitare integrate la nivelul comunității;
- ✓ Parteneriate încheiate cu ONG-uri în vederea dezvoltării de servicii sociale.

4.4. Componenta drepturile persoanelor cu dizabilități

Viziune

Strategia locală de dezvoltare a serviciilor sociale pe componenta „Drepturile persoanelor cu dizabilități” își asumă viziunea națională așa cum este prezentată în Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă” 2022 - 2027 – „Asigurarea cadrului pentru exercitarea deplină și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către toate persoanele cu dizabilități”.

Grup țintă

- ✓ Persoane cu dizabilități (copii și adulți)
- ✓ Familiile acestora
- ✓ Reprezentanți legali
- ✓ Comunitatea
- ✓ Instituții locale, O.N.G. -uri
- ✓ Asociații ale persoanelor cu handicap
- ✓ Cadre didactice
- ✓ Specialiști în domeniu

Principii

- Nediscriminare și tratament egal – exercitarea deplină și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către toate persoanele cu dizabilități;
- Egalitatea de șanse – recunoașterea persoanelor cu dizabilități ca participant cu drepturi egale în cadrul societății;
- Transparența – aducerea la cunoștința publicului în mod regulat, a gradului de îndeplinire a obligațiilor asumate prin ratificarea Convenției, a

progresului obținut, precum și a dificultăților în implementare;

- Accesibilitatea informațiilor și datelor trebuie asigurată în aceeași măsură pentru persoanele cu dizabilități ca și pentru alte persoane;
- Principiul abordării integrate;
- Respectarea demnității inalienabile, a autonomiei individuale, inclusiv a libertății de a face propriile alegeri și a independenței persoanelor;
- Participarea și integrarea deplină și efectivă în societate a persoanelor cu dizabilități, presupune atât identificarea și eliminarea restricțiilor, cât și adoptarea unor măsuri active și eficiente pentru garantarea exercitării depline a drepturilor fundamentale;
- Respectul pentru diversitate și acceptarea persoanelor cu dizabilități implică recunoașterea contribuțiilor valoroase, existente și de perspectivă, aduse de persoanele cu dizabilități la bunăstarea generală și a diversității comunității din care fac parte;
- Egalitatea între bărbați și femei – integrarea acestui principiu în toate politicile și măsurile ce susțin deplina exercitare a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, de către toate persoanele cu dizabilități;
- Consultarea și implicarea persoanelor cu dizabilități;
- Subsidiaritatea;
- Asumarea răspunderii;
- Eficacitatea utilizării fondurilor.

Diagnoza socială privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități

Persoanele cu dizabilități constituie una dintre cele mai vulnerabile categorii sociale, confruntându-se cu numeroase bariere în accesul la educație, servicii medicale, locuri de muncă și integrare socială. Județul Bacău prezintă o populație semnificativă de persoane cu dizabilități care necesită sprijin integrat pentru a depăși aceste provocări.

Indicatori principali

Număr persoane cu dizabilități cu domiciliul în comuna Oituz este în continuă creștere

1. Numărul beneficiarilor de indemnizație pentru handicap grav

o 2021: 40 beneficiari

o 2022: 57 beneficiari.

o 2023: 74 beneficiari.

o 2024: 69 beneficiari.

O 2025: 77 beneficiari

Diagnosticul social relevă o creșterea constantă a numărului de beneficiari ceea ce reflectă o mai bună diagnosticare dar și o creștere a numărului de persoane care depind de aceste servicii specializate.

2. Accesul la asistență personală

o Numărul asistenților personali:

▪ 2021- 2025: 33 persoane.

Asistența personală rămâne un serviciu esențial, dar numărul de angajați este insuficient comparativ cu nevoia.

3. Servicii dedicate persoanelor cu dizabilități

Lipsa Centrelor de zi pentru persoanele cu dizabilități, în vârstă.

4. Integrarea în câmpul muncii

- o Persoanele cu dizabilități au acces limitat la locuri de muncă adaptate.
- o Lipsa programelor de formare profesională pentru această categorie reprezintă o barieră majoră pentru incluziunea economică.

Factori determinați

1. Factori economici:

- o Veniturile reduse ale gospodăriilor cu persoane cu dizabilități limitează accesul acestora la resurse esențiale.
- o Lipsa subvențiilor pentru transport sau accesibilizarea locuințelor îngreunează integrarea socială.

2. Factori educaționali:

- o Accesul limitat la școli incluzive și lipsa infrastructurii educaționale adaptate conduc la o rată ridicată de abandon școlar.

3. Factori sociali:

- o Stigmatizarea și discriminarea contribuie la izolarea persoanelor cu dizabilități.
- o Lipsa unei rețele comunitare de sprijin afectează calitatea vieții acestei categorii.

Concluzii

Persoanele cu dizabilități din municipiul Moinești se confruntă cu provocări în accesarea resurselor esențiale. Diagnosticarea acestor nevoi și implementarea unor intervenții integrate pot contribui la reducerea inegalităților și la creșterea calității vieții pentru această categorie vulnerabilă.

Priorități strategice

- Protecție socială, inclusiv abilitare/reabilitare – dezvoltarea și implementarea unor măsuri extinse de protecție socială, care să includă abilitarea și reabilitarea persoanelor cu dizabilități, prin îmbunătățirea acoperirii cheltuielilor suplimentare legate de dizabilitate în cadrul unor programe de granturi;
- Protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități;
- Accesibilitate și mobilitate – condiție premergătoare pentru participarea la viața socială și economică;
- Promovarea integrării persoanelor cu dizabilități pe piața muncii prin susținerea participării acestora la programe de formare profesională adaptate și crearea unui mediu de muncă incluziv;
- Viața independentă și integrarea în comunitate a persoanelor adulte cu dizabilități, inclusiv accesul la servicii publice;
- Promovarea educației incluzive și a învățării pe tot parcursul vieții pentru persoanele cu dizabilități;
- Furnizarea de servicii de sănătate de calitate pentru persoanele cu dizabilități;
- Asigurarea participării active a persoanelor cu dizabilități la viața publică, la activități culturale, sportive și de recreere.

Resurse

- Resurse financiare și materiale alocate de la bugetul județean, local;
- Resurse financiare din programe cu finanțare nerambursabilă;
- Resurse financiare din finanțări guvernamentale
- Resurse umane;
- Resurse instituționale.

Rezultate așteptate

- ✓ Servicii sociale dezvoltate în comunitate pentru viața independentă a persoanelor cu dizabilități inclusiv pentru prevenirea instituționalizării;
- ✓ Rețea de asistenți personali profesioniști extinsă;
- ✓ Persoanele cu dizabilități au acces la evaluare/reevaluare și încadrare în grad de handicap în condițiile legii;

- ✓ Toate persoanele cu dizabilități au acces la drepturile și facilitățile prevăzute de lege;
- ✓ Persoanele cu dizabilități participă anual la activități culturale, sportive, recreative și de socializare în comunitate;
- ✓ Campanii de informare privind promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități (1 campanie/an).

4.5. Componenta protecția persoanelor vârstnice

Misiunea

Furnizarea unui cadru de acțiune la nivel local, în sinergie cu acțiunile stabilite la nivel județean, național și european în scopul promovării participării sociale active și demne a persoanelor vârstnice, a creșterii gradului de independență și a siguranței pentru persoanele care au nevoie de îngrijire de lungă durată.

Premise:

- Îngrijirea centrată pe persoană cu respectarea demnității, autonomiei și a dreptului la alegere informată;
- Respectarea autonomiei și a libertății de a decide, inclusiv locul de îngrijire;
- Respectarea dreptului la servicii sociale acordate ca măsură de asistență socială;

Grup țintă

- ✓ Persoane vârstnice aflate în dificultate
- ✓ Familiile acestora
- ✓ Comunitatea
- ✓ O.N.G. -uri.

Principii

- Respectarea demnității umane
- Promovarea împlinirii personale
- Promovarea autonomiei persoanei
- Promovarea participării și responsabilizării
- Facilitarea accesului la serviciile de îngrijire
- Proximitatea
- Solidaritatea socială
- Parteneriatul
- Abordarea multidisciplinară
- Libertatea de a alege
- Egalitatea de șanse și nondiscriminarea
- Transparența și responsabilitatea publică
- Complementaritatea și abordarea integrată
- Confidențialitate

Evaluarea contextului local privind situația persoanelor vârstnice

Conform datelor ultimului recensământ din 2021, populația rezidentă a României numără 19.053.815 de persoane. Dintre acestea, 3.726.380 sunt de 65 de ani și peste, respectiv 19.6% din populația rezidentă a țării. 1.377.634 sunt văduvi, 245.631 sunt necăsătoriți, iar 261.219 sunt divorțați.

Conform datelor Institutului Național de Statistică: La 1 ianuarie 2024 populația după domiciliu* era de 21.833.200 de persoane, în scădere cu 0,5% față de 1 ianuarie 2023. 18.2% o reprezintă persoanele de 65 ani și peste, adică 3.966.000.

Fenomenul de îmbătrânire demografică s-a accentuat, populația vârstnică de 65 ani și peste depășind cu peste 27,5% populația tânără de 0-14 ani (3966 mii față de 3110 mii persoane). Indicele de îmbătrânire demografică a crescut de la 122,0 la 1 ianuarie 2023 la 127,5 persoane vârstnice la 100 persoane tinere la 1 ianuarie 2024 (*a nu se confunda populația după domiciliu cu populația rezidentă – populația de facto a României recunoscută internațional; vezi precizările metodologice pe site-ul Institutului Național de Statistică).

La data de 1 iulie 2023, la nivelul județului Bacău, persoanele în vârstă de 65 de ani și peste erau în număr de 117.737 reprezentând 16% din populația rezidentă a județului, ceea ce indică un grad moderat de îmbătrânire a populației. Dintre vârstnicii existenți, bărbații însumau 47.453 (13% din totalul bărbaților rezidenți în județul Bacău), iar femeile de 70.284 (19% din totalul femeilor rezidente în județ de 364.740 persoane).

Indicele de îmbătrânire demografică a populației rezidente la data de 1 iulie 2023 a fost de 111 persoane vârstnice la 100 persoane tinere. La data de 1 iulie 2020 s-a înregistrat 102 persoane vârstnice la 100 persoane tinere. De altfel se constată că indicele de îmbătrânire demografică crește continuu, de la 102% în anul 2020 la 111% în anul 2023, creșterea în anul 2023 față de 2020 fiind de 9% , populația îmbătrânind rapid.

Evoluția procesului de îmbătrânire demografică se caracterizează printr-o serie de particularități:

- este mai intens la femei decât la bărbați datorită speranței de viață mai mari a populației feminine;
- este mai crescut în mediul urban comparativ cu cel rural datorită speranței de viață mai mare în mediul urban.

La nivelul comunei Oituz, trăiesc aproximativ 1.030 persoane vârstnice din care aproximativ persoane 446 au drept resurse financiare pensia socială sau nu au nici un fel de venit.

Serviciile oferite acestei categorii de persoane sunt asigurate în mare măsură de furnizorii privați de servicii:

- Centru rezidențial pentru îngrijirea persoanelor vârstnice
- Serviciul de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice

Priorități strategice

- Optimizarea accesului la servicii adecvate de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice;
- Dezvoltarea de servicii pentru persoane cu autonomie funcțională în scădere și nevoi reduse de îngrijire;
- Implementarea unui sistem coerent, echitabil și sustenabil de servicii sociale adresate persoanelor vârstnice;

Resurse

- ✓ Resurse financiare și materiale alocate de la bugetul local;
- ✓ Resurse financiare alocate prin programe cu finanțare nerambursabilă;
- ✓ Resurse umane;
- ✓ Resurse instituționale.

Rezultate așteptate

- ✓ Acțiuni de informare și sensibilizare a populației cu privire la rolul persoanelor vârstnice în familie și comunitate (minim 1 acțiune/an);
- ✓ Metodologie de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice elaborată;
- ✓ Programe de formare și dezvoltare continuă a personalului în domeniul îngrijirii de lungă durată a persoanelor vârstnice derulate;
- ✓ Parteneriate dezvoltate în scopul îmbunătățirii accesului persoanelor vârstnice la servicii.

4.6. Componenta promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și combaterea violenței

„Viziune

„Eliminarea tuturor formelor de violență domestică și de violență împotriva femeilor ”

GRUPURI ȚINTĂ:

- ✓ Victimele violenței în familie (inclusiv victime ale violenței domestice)
- ✓ Agresori
- ✓ Familiile afectate de o formă de violență
- ✓ Comunitatea
- ✓ Profesioniștii care activează în domeniul violenței domestice

Principii:

- Principiul respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale;
- Principiul nediscriminării și egalității de șanse și de tratament între bărbați și femei;
- Principiul descentralizării în dezvoltarea acțiunilor de promovare și implementare a principiului egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și în implementarea măsurilor de prevenirea și combaterea violenței domestice;
- Principiul abordării integrate;
- Principiul parteneriatului public – privat care recunoaște importanța cooptării societății civile în activitățile concrete de implementare a măsurilor de promovare și implementare a principiului egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și în prevenirea și combaterea violenței domestice.

Evoluția principalilor indicatori privind fenomenul violenței în familie

Numărul cazurilor de violență în familie înregistrate la nivel județean reflectă doar cazurile raportate și înregistrate de autoritățile locale. Indiferent de tipul de violență suferit sau circumstanțelor în care s-a produs, majoritatea victimelor nu raportează abuzul și niciodată nu vor căuta ajutor.

În perioada 2020 - 2023 statisticile indică un număr de 400 cazuri de violență în familie raportate de către autoritățile locale. O creștere semnificativă a cazuisticii a fost înregistrată în anul 2021 când au fost gestionate nu mai puțin de 124 cazuri de violență în familie.

În medie anual aproximativ 4 femei au beneficiat de servicii de consiliere în cadrul Compartimentului de asistență socială Oituz.

De regulă, violența în familie are drept factori determinanți semnificativi alcoolismul, sărăcia, socializarea într-un mediu marcat de violență și modelul patriarhal de organizare a familiei. Riscul de violență în familie este relativ egal distribuit în mediul urban și rural, între categoriile de vârstă, nivelurile educaționale și grupurile ocupaționale. La nivelul județului Bacău există un singur adăpost pentru victimele violenței în familie, serviciile pentru această categorie vulnerabilă fiind acordate totodată în cadrul Complexului de servicii pentru intervenție specializată în domeniul protecției familiei și a drepturilor copilului Bacău din cadrul D.G.A.S.P.C.

Priorități strategice

- Reducerea incidenței și impactului violenței în familie prin implementarea unor măsuri comprehensive de prevenire, intervenție și sprijin, cu scopul de a promova relații familiale sănătoase și de a asigura siguranța și bunăstarea tuturor membrilor familiei;
- Îmbunătățirea și extinderea serviciilor de prevenire și protecție în acord cu cerințele legale actuale;

Resurse

- Resurse financiare și materiale alocate de la bugetul județean, local;
- Resurse financiare din programe cu finanțare nerambursabilă;
- Resurse umane;
- Resurse instituționale.

Rezultate așteptate

- ✓ Reducerea toleranței față de violența în familie prin implementarea măsurilor de prevenire;
- ✓ Campanii de informare derulate în comunitate (1 campanie/anual);
- ✓ Consolidarea capacității profesionale a specialiștilor în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie;
- ✓ Îmbunătățirea calității serviciilor furnizate victimelor violenței domestice;
- ✓ Întărirea capacității instituționale a autorităților de a gestiona fenomenul violenței domestice, corelat cu violența asupra copilului.

4.7. Alte categorii de grupuri /persoane aflate în situații de vulnerabilitate (persoane fără adăpost)

Problemele cu care se confruntă persoanele fără adăpost și amploarea acestora depind în mare măsură de durata statutului de persoană fără adăpost, pe de o parte, dar și de vârsta la care intervine această situație de vulnerabilitate. Lipsa veniturilor, a igienei personale, a unei alimentații corespunzătoare sunt probleme cu care se confruntă orice persoană care nu are o locuință stabilă. Cu cât lipsa unui adăpost este de mai lungă durată, cresc șansele apariției altor probleme precum pierderea calității de asigurat medical, dobândirea sau accentuarea unor adicții - alcool, droguri, dobândirea sau accentuarea unor boli fizice și / sau psihice, pierderea deprinderilor unei vieți independente și resemnarea, pierderea stimei de sine pe fondul lipsei suportului social.

Priorități strategice

- Promovarea incluziunii sociale a persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate, (persoane fără adăpost, fără susținerea familiei, etc.), prin implementarea unor programe integrate care să le asigure accesul la servicii de asistență, locuințe adecvate și oportunități de reintegrare socio-economică;
- Îmbunătățirea serviciilor acordate victimelor traficului de persoane în vederea reintegrării sociale.

Resurse

- Resurse financiare și materiale alocate de la bugetul local;
- Resurse financiare din programe cu finanțare nerambursabilă;
- Resurse umane;
- Resurse instituționale.

Rezultate așteptate

- Acces la servicii sociale crescute pentru a răspunde nevoilor persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile prin dezvoltarea de servicii sociale destinate acestora;
- Campanii de informare adresate persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile prin care să fie diseminate beneficiile aduse de solicitarea și utilizarea serviciilor de asistență socială;
- Grupurile vulnerabile sunt informate cu privire la riscurile traficului de persoane.

CAPITOLUL V CADRUL IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI

5.1. Instituții responsabile și parteneri

Responsabilitatea implementării Strategiei locale de dezvoltare a serviciilor sociale revine în egală măsură autorităților administrației publice locale, furnizorilor publici și privați de servicii sociale care funcționează în comunitate și instituțiilor publice relevante pentru domeniul asistenței sociale și al serviciilor sociale (educație, sănătate, ocupare, etc) cu precizarea că o responsabilitate mai mare revine autorităților administrației publice. Partenerii neguvernamentali și privați (inclusiv furnizorii privați de servicii sociale), instituțiile de cult recunoscute de lege, societate civilă își vor concentra activitatea pentru sprijinirea îndeplinirii obiectivelor prezentei strategii.

Coordonarea activităților intersectoriale privind îndeplinirea obiectivelor se va face la nivelul Compartimentului de Asistență Socială Oituz, pe baza planului operațional și a planurilor anuale de acțiune care vor include atât intervențiile proprii cât și ale celorlalți actori relevanți pentru domeniul asistenței sociale și al serviciilor sociale.

Reușita implementării Strategiei pe această componentă presupune transparență, predictibilitate, sustenabilitate financiară și participarea activă a tuturor actorilor implicați.

5.2. Proceduri de monitorizare și evaluare

Monitorizarea și evaluarea Strategiei se realizează în scopul verificării atingerii obiectivelor specifice, a modului în care au fost atinse aceste obiective, cât și a măsurii în care rezultatele implementării activităților au corespuns cu cele stabilite inițial, respectarea termenelor și a conținutului activităților derulate. În acest sens se va elabora o metodologie de monitorizare și evaluare agreată de toți partenerii instituționali.

Coordonarea activității de monitorizare este asigurată de Compartimentului de Asistență Socială Oituz. De regulă, Strategia va fi evaluată anual, pe baza rezultatelor se va decide cu privire la oportunitatea ajustării acesteia. Monitorizarea se va realiza anual.

Pe baza rezultatelor evaluării și monitorizării, pot fi identificate deficiențe sau probleme care necesită acțiuni corective sau ajustări ale strategiei. Aceste măsuri pot include îmbunătățirea proceselor de furnizare a serviciilor, ajustarea resurselor alocate sau schimbarea priorităților strategice. Este important să existe un proces de feedback și adaptare continuă a strategiei în funcție de rezultatele evaluării.

5.3 Legislație

Prezenta Strategie și Planul de acțiune corespunzător sunt elaborate cu respectarea legislației în vigoare:

- a) Legea asistenței sociale nr. 292/2011;
- b) Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare;
- c) Legea nr. 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- d) Legea nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare;
- e) Legea nr. 17/2000 privind asistenta sociala a persoanelor vârstnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- f) Legea nr. 217/2003 privind prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- g) Legea nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, cu modificările și completările ulterioare;
- h) Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- i) Legea nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale;
- j) Hotărârea nr. 797/2017 pentru aprobarea regulamentelor-cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal;
- k) Hotărârea nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale;
- l) Ordinul nr. 1.086 din 20 februarie 2018 privind aprobarea modelului-cadru al Planului anual de acțiune privind serviciile sociale administrate și finanțate din bugetul consiliului județean/consiliului local/Consiliului General al Municipiului București.
- m) Anuarul Statistic al Județului Bacău – Ediția 2024.

5.4. Resurse bibliografice

1. <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)
2. <http://www.copii.ro/statistici-2021/>)
3. <https://ana.gov.ro>
4. <https://anes.gov.ro/wp-content/uploads/2020/07/Document.pdf>
5. <https://anes.gov.ro/wp-content/uploads/2021/11/Raport-de-Activitate-2020-ANES.pdf>
6. <https://bit.ly/2RVWXeC>
7. <https://copii.gov.ro/1/date-statistice-copii-si-adoptii/>)
8. <https://insse.ro/cms/files/newsletter/2023/fenomenul-migratiei.pdf>).
9. <https://mfe.gov.ro/pnrr/>
10. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20180523-1>.

5.5 Acronime utilizate

Acronim - Denumire completă

AAPL - Autoritate administrație publică locală

UAT - Unitate administrativ-teritorială

CJ - Consiliul județean

CL - Consiliul local

C.As.S. Oituz – Compartimentul de asistență socială

DGASPC Bacău - Direcția generală de asistență socială și protecția copilului Bacău

AJPIS - Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială

ANPIS - Agenția Națională de Plăți și Inspecție Socială

AJOFM - Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă

ISJ - Inspectoratul Școlar al Județului

CJRAE - Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Bacău

INS - Institutul Național de Statistică

H.G. - Hotărâre de Guvern

O.U.G. - Ordonanță de urgență a Guvernului
O.G. - Ordonanța Guvernului
UE - Uniunea Europeană
MFE - Ministerul Fondurilor Europene
ONG - Organizații neguvernamentale
OPA - Organizații private acreditate
POS - Programul Operațional Sănătate
POEO - Programul Operațional Educație și Ocupare
POIDS - Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială
POR - Programul Operațional Regional
PNRR - Planul National de Redresare și Reziliență
POAD - Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate
PIN - Program de interes național
VMG - Venit minim garantat
ASF - Alocație de susținere a familiei
VMI - Venitul minim de incluziune
ÎDL - Îngrijire de lungă durată
PIB - Produs intern brut
ARPE - Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială

Întocmit,
Consilieri superiori,
Hebler Mihaela
Lungu Daniela

**PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,
VACARU OVIDIU**

Contrasemnează,
Secretarul General al comunei
Eghet Larisa-Adela

